

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia .....2017 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1841), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) załącznik nr 5 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia;
- 4) dodaje się § 6a w brzmieniu: „Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 określa załącznik nr 6”.
- 5) załącznik nr 6 do zarządzenia, otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia;

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1936, z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 132, 1074 i 1595

Załącznik nr 1. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ²⁾	
		Istniejące	Potencjalne
1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi <i>Koelerio-Corynephoretea</i>	1) K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - brak aktywnych procesów eolicznych.	1) K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2) K02.02 nagromadzenie materii organicznej.
2.	3110 Jeziora lobeliowe	1) E01.03 Zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy - tymczasowa zabudowa rekreacyjna; 2) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych; 3) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 4) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 5) G02.08 kempingi i karawaningi; 6) K02.02 nagromadzenie materii organicznej – opad liści olchy, zalegających na brzegach i dnie jezior; 7) K01.03 wyschnięcie – z powodu kilkumiesięcznej suszy zaobserwowano obniżanie poziomu wody w jeziorach.	1) E01.03 Zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy - zabudowa turystyczna; 2) F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja - z zastosowaniem nawożenia wody, intensyfikacja hodowli ryb; 3) G02.08 kempingi i karawaningi.
3.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (<i>Charetea</i>)	1) C01.03 Wydobywanie torfu (obecność dołów potorfowych); 2) E01.03 zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy - zabudowa turystyczna na nieuzbrojonym terenie wraz z kąpieliskami; 3) G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, dewastacja roślinności na linii brzegowej jezior; 4) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych;	1) E01.03 Zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy - zabudowa turystyczna; 2) F01.01 intensywna hodowla ryb z zastosowaniem nawożenia wody, intensyfikacja hodowli ryb; 3) G02 infrastruktura turystyczna i sportowa; 4) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze - dalsza silna antropopresja na zbiorniki.

²⁾ kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011

		<p>5) F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja hodowli ryb;</p> <p>6) G01.01.01 motorowe sporty wodne - użytkowanie łodzi motorowych z silnikami spalinowymi powodujące niszczenie naturalnej roślinności w strefie brzegowej jezior;</p> <p>7) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych;</p> <p>8) I02 problematyczne gatunki rodzime (szuwar w strefie litoralu);</p> <p>9) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – występowanie osoki aloesowatej, moczarki kanadyjskiej, wywłócznika kłosowatego;</p> <p>10) K01.03 wyschnięcie – z powodu kilkumiesięcznej suszy zaobserwowano obniżanie poziomu wody w jeziorach.</p>	
4.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	<p>1) H01.08 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych;</p> <p>2) G02.08 kempingi i karawaningi;</p> <p>3) H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód z powodu działalności związanej z rolnictwem - spływ nawozów z łąk i pól uprawnych.</p>	<p>1) F01.01 Intensywna hodowla ryb z zastosowaniem nawożenia wody, intensyfikacja hodowli ryb;</p> <p>2) G02 infrastruktura turystyczna i sportowa.</p>
5.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	<p>1) J02.01.03 wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek;</p> <p>2) I02 problematyczne gatunki rodzime;</p> <p>3) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – występowanie gatunku oczeret jeziorny;</p> <p>4) K02.03 eutrofizacja (naturalna);</p> <p>5) K01.03 wyschnięcie – z powodu kilkumiesięcznej suszy zaobserwowano obniżanie poziomu wody w jeziorach.</p>	<p>1) J02.01.03 wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek;</p> <p>2) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - postępujący proces odwodnienia.</p>
6.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków.	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - naturalna sukcesja roślinności.
7.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony).

8.	6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1) A03.03 zaniechanie / brak koszenia; 2) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - sukcesja roślinności szuwarowej, podrostu krzewów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja - Intensyfikacja upraw łąk kośnych; 2) A03.03 zaniechanie / brak koszenia - zaprzestanie koszenia, podrost drzew i krzewów; 3) A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne - zamiana łąk na grunty orne.
9.	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, żywe	<ol style="list-style-type: none"> 1) B01.01 zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) - próby zalesiania; 2) G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna (kładka wbudowana w torfowisko na terenie użytku ekologicznego „Wesków Bagna”, uniemożliwiająca rozwój siedliska na powierzchni około 50m²); 3) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) C01.03 Wydobywanie torfu; 2) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).
10.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1) A03.03 zaniechanie / brak koszenia; 2) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie – ogólnie obniżanie poziomu wód w wyniku osuszania, melioracji; 3) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) K02.03 Eutrofizacja (przeżyźnienie); 2) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych - wywóz śmieci na torfowisko; 3) H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem - dopływ na torfowisko wód zanieczyszczonych nawozami spływającymi z pól uprawnych.
11.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków.	J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie zagospodarowanie linii brzegowej jeziora Białego, z którym graniczy torfowisko.
12.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	<ol style="list-style-type: none"> 1) płat na dz. nr 291 obręb Płocice, gmina Lipusz, w dolinie rzeki Wdy i jej dopływu pomiędzy Jeziorem Osty a wzniesieniem na zachód od Jeziora Schodno): M01.04 - zmiany pH (zakwaszenie z powodu dominacji torfowców), J02.01 zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie – ogólnie (melioracje odwadniające), A03.03 zaniechanie/brak koszenia; 2) płat koło m. Wyrównu, dz. nr 412, obręb Kalisz, gmina Dziemiany): X Brak zagrożeń i nacisków; 3) płaty koło Jeziora Debrzyno i koło m. Słupinko (dz. nr 296, 270/6 obręb Juszki, gmina Kościerzyna oraz dz. nr 528 obręb Piechowice, 	Wszystkie płaty - K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).

		gmina Dziemiany): J02.01 zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie – ogólnie (melioracje odwadniające).	
13.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	1) C01.03 Wydobywanie torfu w przeszłości (ślady po wyrobiskach oraz groblach dojazdowych); 2) B02.04 usuwanie martwych i zamierających drzew.	B02.02 Wycinka lasu (pozyskanie drewna).
14.	91E0 Łęgi topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	X Brak zagrożeń i nacisków.	B02.02 Wycinka lasu (pozyskanie drewna).
15.	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy	1) M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku; 2) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.	X Brak zagrożeń i nacisków.
16.	1528 Skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych (odwodnienie); 2) M02.03 zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku - na skutek znacznej degradacji torfowisk (siedliska gatunku) nad jeziorem Polguszcz; 3) A02 usuwanie trawy pod grunty orne - zmiana sposobu uprawy, zmiana torfowisk na wilgotne użytki zielone.	X Brak zagrożeń i nacisków.
17.	1831 Elisma wodna <i>Luronium natans</i>	X Brak zagrożeń i nacisków.	1) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 2) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).
18.	1318 Nocek łydkowłosy (<i>Myotis dasycneme</i>)	1) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 2) G ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka, 3) E01.03 zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy - zabudowa rekreacyjna, presja urbanizacji i związane z tym	1) A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych; 2) E06.02 odbudowa, remont budynków - starych budowli (kościółów, strychów) prowadzone w okresie, gdy przebywają w nich nietoperze, z wykorzystywaniem toksycznych środków konserwacji drewna, likwidowanie otworów wlotowych do schronień.

		wyburzanie starych obiektów budowlanych.	
19.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem (eutrofizacja); 2) G01.08 inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku (rozwój turystyki); 3) K02.03 eutrofizacja; 4) G01.01.01 motorowe sporty wodne, G01.01.02 niemotorowe sporty wodne powodujące niszczenie naturalnej roślinności w strefie brzegowej jezior, wzburzanie osadów dennych, zmianę chemizmu wody. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych; 2) A07 stosowanie nawozów, biocydów, hormonów i substancji – skażenie środowiska, potencjalny wpływ na zachowania rozrodcze; 3) G02.09 obserwowanie przyrody - powodujące zwiększoną penetrację ludności; 4) 3) H01.06 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami – zanieczyszczenia z parkingów samochodowych i miejsc postojowych – skażenie środowiska (wycieki), eutrofizacja wynikająca ze śmiecenia; 5) E01.03 zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy – rekreacyjna; 6) K02.03 eutrofizacja i skażenie środowiska; 7) I01 nierodzące gatunki zaborcze – norka amerykańska i szop, K03.01 konkurencja międzygatunkowa, K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe) przenoszenie patogenów, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; 8) G05.04 wandalizm - możliwość zwiększonych przypadków agresji ze strony człowieka; 9) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
20.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem (eutrofizacja); 2) G01.08 inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku (rozwój turystyki); 3) K02.03 eutrofizacja; 4) G01.01.01 motorowe sporty wodne, G01.01.02 niemotorowe sporty wodne powodujące niszczenie naturalnej roślinności w 	<ol style="list-style-type: none"> 1) G05.04 Wandalizm - możliwość zwiększonych przypadków agresji ze strony człowieka; 2) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; 3) D03.01.02 pirsy / przystanie turystyczne lub mola - możliwość zabudowy linii brzegowej. 4) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych; 5) A07 stosowanie nawozów, biocydów, hormonów i substancji,

		<p>strefie brzegowej jezior, wzburzanie osadów dennych, zmiana chemizmu wody;</p> <p>5) J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych powodujące usuwanie roślinności przybrzeżnej stanowiącej miejsce schronienia, gabionowanie brzegów cieku uniemożliwiające kopanie nor;</p> <p>6) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>7) J03.02.01 zmniejszenie migracji / bariery dla migracji.</p>	<p>powodujących skażenie środowiska, potencjalny wpływ na zachowania rozrodcze;</p> <p>6) H01.06 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami – zanieczyszczenia z parkingów samochodowych i miejsc postojowych – skażenie środowiska (wycieki), eutrofizacja wynikająca ze śmiecenia;</p> <p>7) F02 rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych – zanieczyszczenia przy połowach ryb (zanęcanie, wzburzanie osadów dennych);</p> <p>8) I01 nierodzone gatunki zaborcze – norka amerykańska i szop, K03.01 konkurencja międzygatunkowa, K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe) - przenoszenie patogenów, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>9) G02.09 obserwowanie przyrody - powodujące zwiększoną penetrację ludności;</p> <p>10) E01.03 zabudowa rozproszona, E01.04 inne typy zabudowy – rekreacyjna;</p> <p>11) K02.03 eutrofizacja i skażenie środowiska;</p> <p>12) J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk.</p>
21.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>1) H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem;</p> <p>2) G02.09 obserwowanie przyrody - powodujące zwiększoną penetrację ludności.</p>	<p>1) A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych;</p> <p>2) K01.03 wyschnięcie – zmiany klimatu powodujące wysychanie małych zbiorników wodnych.</p>
22.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem.	K01.03 wyschnięcie - zmiany klimatu powodujące wysychanie małych zbiorników wodnych.
23.	5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	<p>1) F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych - zanieczyszczenia przy połowach ryb (zanęcanie, wzburzanie osadów dennych);</p> <p>2) F02.03.01 wykopywanie i zbieranie przynęty - do połowu na żywcą;</p>	<p>1) A08 Nawożenie (nawozy sztuczne),</p> <p>2) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze, rozwój turystyki wodnej;</p> <p>3) H01.06 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury</p>

		<p>3) G01.01.01 motorowe sporty wodne, G01.01.02 niemotorowe sporty wodne powodujące niszczenie naturalnej roślinności w strefie brzegowej jezior i wzburzanie osadów dennych (gytii), zmiana chemizmu wody.</p>	<p>niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami - zanieczyszczenia z parkingów samochodowych i miejsc, postojowych (skażenia z wycieków, eutrofizacja z zaśmiecenia);</p> <p>4) E01.04 inne typy zabudowy – rekreacyjna;</p> <p>5) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych;</p> <p>6) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych;</p> <p>7) H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem (eutrofizacja).</p>
24.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	<p>4) F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych - zanieczyszczenia przy połowach ryb (zanęcanie, wzburzanie osadów dennych);</p> <p>5) F02.03.01 wykopywanie i zbieranie przynęty do połowu na żywca;</p> <p>6) G01.01.01 motorowe sporty wodne, G01.01.02 niemotorowe sporty wodne powodujące niszczenie naturalnej roślinności w strefie brzegowej jezior i wzburzanie osadów dennych (gytii), zmiana chemizmu wody.</p>	<p>8) A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/;</p> <p>9) G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze, rozwój turystyki wodnej;</p> <p>10) H01.06 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami - zanieczyszczenia z parkingów samochodowych i miejsc, postojowych (skażenia z wycieków, eutrofizacja z zaśmiecenia);</p> <p>11) E01.04 inne typy zabudowy – rekreacyjna;</p> <p>12) E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych;</p> <p>13) H01.03 inne zanieczyszczanie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych;</p> <p>14) H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem (eutrofizacja).</p>

Załącznik nr 2. Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	2330 Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi <i>Koelerio-Corynephoretea</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stanowisko 1 (Płocice) - poprawa wskaźnika gatunki ekspansywne zielne z niezadawalającego (U1) na właściwy (FV) utrzymanie pozostałych wskaźników na co najmniej niezmienionym poziomie; 2) stanowisko nr 2 (Ostrów Szwedzki) - poprawa wskaźnika gatunki ekspansywne zielne ze złego (U2) na co najmniej niezadawalający (U1) utrzymanie pozostałych wskaźników na co najmniej niezmienionym poziomie; 3) stanowisko nr 3 (nad Jeziolem Białym) utrzymanie wskaźników na co najmniej niezmienionym poziomie³⁾.
2.	3110 Jeziora lobeliowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) Jeziora Drzędno, Wielkie Oczko: utrzymanie parametrów siedliska we właściwym stanie ochrony – FV, w tym utrzymanie w stanie nie pogorszonym poziomu wskaźników ocenionych jako właściwe (FV)⁴⁾; 2) Jeziora Zakrzewie, Małe Oczko: utrzymanie parametrów siedliska w stanie co najmniej niezadawalającym (U1), w tym utrzymanie w stanie nie pogorszonym poziomu wskaźników ocenionych jako właściwe (FV) lub niezadawalające (U1)⁵⁾; 3) Jezioro Głębocko: utrzymanie w stanie nie pogorszonym poziomu wskaźników ocenionych jako niezadawalające (U1)⁶⁾.
3.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (<i>Charetea</i>)	Zachowanie parametrów siedliska w co najmniej nie pogorszonym stanie ochrony, ocenionym na poziomie niezadawalającym (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadawalającym (U1) ⁷⁾ .

³⁾ wskaźniki ocenione na poziomie niezadawalającym (U1) na wszystkich trzech stanowiskach: występowanie procesów eolicznych, gatunki charakterystyczne muraw kserotermicznych i wrzosowisk. Wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV) na stanowisku 1 i 2: gatunki charakterystyczne, ekspansja krzewów i podrostu drzew, obce gatunki inwazyjne, inne zniekształcenia. Wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV) na stanowisku 1 i 2: gatunki charakterystyczne, ekspansja krzewów i podrostu drzew, obce gatunki inwazyjne, inne zniekształcenia; wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV) na stanowisku 3: gatunki charakterystyczne, ekspansja krzewów i podrostu drzew, gatunki ekspansywne zielne, obce gatunki inwazyjne, inne zniekształcenia;

⁴⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): wszystkie;

⁵⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), Jezioro Zakrzewie: specyficzna struktura i funkcja, barwa wody, odczyn, przezroczystość; Jezioro Małe Oczko: barwa wody, odczyn, przezroczystość. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadawalającym (U1), Jezioro Zakrzewie: charakterystyczna kombinacja gatunków, obce gatunki inwazyjne; Jezioro Małe Oczko: specyficzna struktura i funkcja: charakterystyczna kombinacja gatunków, obce gatunki inwazyjne;

⁶⁾ wskaźniki ocenione na poziomie niezadawalającym (U1): barwa wody, odczyn, przezroczystość. Pozostałe wskaźniki oceniono na poziomie złym (U2);

⁷⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), Jezioro Kramsko Małe: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, liczba zbiorowisk ramienic, gatunki inwazyjne/obce; Jeziora Białe i Kotel: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, liczba zbiorowisk ramienic, barwa wody, przezroczystość; Jezioro Chądzie: liczba zbiorowisk ramienic, odczyn; Jezioro Gołuń: odczyn; Jezioro Strupino: barwa wody, przezroczystość, odczyn; Jezioro Sominko: wszystkie wskaźniki; Jezioro Wielkie Płocice: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, liczba zbiorowisk ramienic, barwa wody, przezroczystość; Jezioro Wdzydze Południowe: odczyn. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadawalającym (U1): Jezioro Kramsko Małe: barwa wody, przezroczystość, odczyn; Jeziora Białe i Kotel: gatunki inwazyjne/obce, odczyn; Jezioro Chądzie: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, gatunki inwazyjne/obce, barwa wody, przezroczystość; Jezioro Gołuń: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, gatunki inwazyjne/obce, barwa wody; Jezioro Strupino: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach, liczba zbiorowisk ramienic, gatunki inwazyjne/obce; Jezioro Wielkie Płocice: gatunki inwazyjne/obce, odczyn; Jezioro Wdzydze Południowe: liczba zbiorowisk ramienic, gatunki inwazyjne/obce, barwa wody, przezroczystość. Wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2), Jezioro Gołuń: liczba zbiorowisk ramienic, przezroczystość; Jezioro Wdzydze Południowe: powierzchnia łąk ramienicowych w transektach;

4.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Zachowanie parametrów siedliska w co najmniej nie pogorszonym stanie (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ⁸⁾ .
5.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ⁹⁾ .
6.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ¹⁰⁾ .
7.	6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.
8.	6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1) Łąki położone nad Wdą powyżej wsi Szwedzki Ostrów, okolice Jeziora Osty i Bielawy) - poprawa stanu ochrony siedliska ze złego (U2) na niezadowolający (U1) ¹¹⁾ ; 2) łąki nad Jeziorem Jezierznia i nad rzeką Trzebiochą - utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) ¹²⁾ .
9.	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, żywe	Zachowanie siedliska w co najmniej nie pogorszonym stanie ochrony (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ¹³⁾ .

⁸⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), Jezioro Kutkówko: barwa wody, gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów; Jeziora Czyste, Stryjek: wszystkie składniki; Jeziora Długie, Kramsko Duże, Bielawy, Osty: gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów; Jezioro Polgoszcz: barwa wody charakterystyczna kombinacja zbiorowisk, gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów, przezroczystość. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowolającym (U1): Jezioro Kutkówko: charakterystyczna kombinacja zbiorowisk, odczyn wody, przezroczystość; Jeziora Długie i Kramsko Duże: barwa wody, charakterystyczna kombinacja zbiorowisk, odczyn wody, przezroczystość; Jezioro Polgoszcz: odczyn wody; Jeziora Bielawy, Osty: charakterystyczna kombinacja zbiorowisk. Wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2), Jeziora Bielawy, Osty: barwa wody, odczyn wody, przezroczystość.

⁹⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), Jeziora: Chude, Czarne (poniżej wsi Płocice), Lipno, Lipionko, użytek ekologiczny Zdradzonko, Wałachy: wszystkie wskaźniki; Jeziora: Oczko, Czarne (obok Jeziora Małe Płocice): wszystkie wskaźniki oprócz odczynu wody; Jezioro Kleszczówko: wszystkie wskaźniki oprócz barwy wody; użytek ekologiczny Żabińskich Błoto 'Żôbinskich Błoto': wszystkie wskaźniki oprócz przezroczystości wody; zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków obcych/ekspansywnych; zbiornik przy Jeziorze Strupino: barwa wody, gatunki charakterystyczne, przezroczystość wody, odczyn wody; użytek ekologiczny Wesków Bagna: barwa wody, przezroczystość wody, melioracje, odczyn wody; Jezioro Zator – powyżej użytku ekologicznego Przerębska Huta: barwa wody, przezroczystość wody, melioracje. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowolającym (U1): Jeziora Czarne (obok Jeziora Małe Płocice), Oczko: odczyn wody; Jezioro Kleszczówko: barwa wody; zbiornik przy Jeziorze Strupino: gatunki obce/ekspansywne, melioracje; użytek ekologiczny Wesków Bagna: gatunki charakterystyczne, gatunki obce/ekspansywne; zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno: gatunki obce/ekspansywne; Jezioro Zator – powyżej użytku ekologicznego Przerębska Huta: gatunki charakterystyczne, gatunki obce/ekspansywne, odczyn wody; użytek ekologiczny Żabińskich Błoto 'Żôbinskich Błoto': wskaźnik nieznan: przezroczystość wody;

¹⁰⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), stanowiska 1 (Płocice) i 3 (nad Jeziorem Białym): wszystkie wskaźniki oprócz udziału traw; stanowisko 2 (Szwedzki Ostrów): pokrycie wrzosem, obce gatunki inwazyjne, gatunki rodzime ekspansywne, inne zniekształcenia. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowolającym (U1): stanowiska 1 (Płocice) i 3 (nad Jeziorem Białym): udział traw; stanowisko 2 (Szwedzki Ostrów): udział traw, pokrycie przez podrost drzew i krzewy;

¹¹⁾ wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2): gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące;

¹²⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): wszystkie wskaźniki;

¹³⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), torfowiska przy jeziorach: Czarnym (przy wsi Płocice), Kutkówko, Lipno, Wałachy: wszystkie wskaźniki; nad Jeziorem Czarnym (obok jeziora Małe Płocice): gatunki charakterystyczne, gatunki inwazyjne i ekspansywne, uwodnienie, struktura powierzchniowa torfowisk, strefa okrajkowa, przemysłowe pozyskiwanie, melioracje, eutrofizacja; przy Jeziorze Białym: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków inwazyjnych i ekspansywnych oraz struktury powierzchniowej torfowisk; przy Jeziorze Strupino: struktura powierzchniowa torfowisk, strefa okrajkowa, pozyskiwanie torfu przez miejscowych, przemysłowe pozyskiwanie, eutrofizacja; użytek ekologiczny Wesków Bagna: gatunki charakterystyczne, uwodnienie, struktura powierzchniowa torfowisk; użytek ekologiczny Żabińskich Błoto: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków inwazyjnych i ekspansywnych; nad Jeziorem Lipionko: wszystkie wskaźniki oprócz obecności krzewów i podrostów na kopolach; przy Jeziorze Zmarłe: uwodnienie, strefa okrajkowa, pozyskiwanie torfu przez miejscowych, przemysłowe pozyskiwanie, melioracje, eutrofizacja; przy Jeziorze Gołuń: uwodnienie, struktura powierzchniowa torfowisk, pozyskiwanie torfu przez miejscowych, przemysłowe pozyskiwanie, melioracje, obecność krzewów i podrostów na kopolach, eutrofizacja; przy Jeziorze Bielawy: gatunki charakterystyczne, uwodnienie, struktura

10.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Zachowanie siedliska w co najmniej niepogorszonym stanie ochrony (U1), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowalającym (U1) ¹⁴ .
11.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) ¹⁵ .
12.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1) Płat w dolinie rzeki Wdy i jej dopływu pomiędzy Jeziorem Osty a wzniesieniem na zachód od Jeziora Schodno, płaty koło Jeziora Debrzyno i koło m. Słupinko (dz. nr 291 obręb Płocice, gmina Lipusz, dz. nr 296, 270/6 obręb Juszeki, gmina Kościerzyna oraz dz. nr 528 obręb Piechowice, gmina Dziemiany): utrzymanie siedliska w co najmniej niezadowalającym stanie ochrony (U1) ¹⁶ ; 2) płat koło m. Wyrównu (dz. nr 412, obręb Kalisz, gmina Dziemiany): utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV) ¹⁷ .
13.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowalającym (U1) ¹⁸ .
14.	91E0 Łęgi topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-</i>	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) ¹⁹ .

powierzchniowa torfowisk, przemysłowe pozyskiwanie, melioracje, obecność krzewów i podrostów na kopułach, eutrofizacja. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowalającym (U1): nad Jeziorem Czarnym (obok jeziora Małe Płocice): pozyskiwanie torfu przez miejscowych, obecności krzewów i podrostów na kopułach; przy Jeziorze Białym: gatunki inwazyjne i ekspansywne, struktura powierzchniowa torfowisk; przy Jeziorze Strupino: uwodnienie; melioracje, obecność krzewów i podrostów na kopułach; użytek ekologiczny Wesków Bagna: gatunki inwazyjne i ekspansywne, strefa okrajkowa, pozyskiwanie torfu przez miejscowych, przemysłowe pozyskiwanie, melioracje, obecność krzewów i podrostów na kopułach, eutrofizacja; użytek ekologiczny Żabińskich Błoto: gatunki inwazyjne i ekspansywne; przy jeziorze Lipionko: obecność krzewów i podrostów na kopułach; przy Jeziorze Zmarłe: gatunki charakterystyczne, gatunki inwazyjne i ekspansywne, struktura powierzchniowa torfowisk, obecność krzewów i podrostów na kopułach; przy jeziorach: Gołuń i Bielawy: gatunki inwazyjne i ekspansywne, strefa okrajkowa. Wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2), przy Jeziorze Strupino: gatunki charakterystyczne, gatunki inwazyjne i ekspansywne; przy Jeziorze Gołuń: gatunki charakterystyczne; przy Jeziorze Bielawy: pozyskiwanie torfu przez miejscowych;

¹⁴ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), torfowiska: użytek ekologiczny Wesków Bagna, użytek ekologiczny Żabińskich Błoto, nad jeziorem Lipionko: wszystkie wskaźniki; na wschodnim brzegu jeziora Białego: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków charakterystycznych; nad Jeziorem Lipno: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków ekspansywnych roślin zielnych; przy Jeziorze Strupino: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków charakterystycznych, stopnia uwodnienia i melioracji; przy kolonii Borsk Wybudowanie: wszystkie wskaźniki oprócz gatunków charakterystycznych, gatunków dominujących i pokrycia i struktury gatunków mchów; użytek ekologiczny Kotel: obce gatunki inwazyjne, pozyskanie torfu, melioracje; nad Wdą w okolicy Jeziora Osty: wszystkie oprócz: gatunków ekspansywnych roślin zielnych, obecności krzewów i podrostu drzew, melioracji; zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno: wszystkie oprócz: gatunków dominujących, obecności krzewów i podrostu drzew; obok Jeziora Polgoszcz: obce gatunki inwazyjne, obecność krzewów i podrostu drzew, pozyskanie torfu. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowalającym (U1): na wschodnim brzegu jeziora Białego: gatunki charakterystyczne; przy Jeziorze Strupino: gatunki charakterystyczne, stopień uwodnienia i melioracje; przy kolonii Borsk Wybudowanie: gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunków mchów; użytek ekologiczny Kotel: stopień uwodnienia; nad Wdą w okolicy Jeziora Osty: gatunki ekspansywne roślin zielnych, obecność krzewów i podrostu drzew, melioracje; zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno: gatunki dominujące, obecność krzewów i podrostu drzew; nad Jeziorem Lipno: gatunki ekspansywne roślin zielnych; obok Jeziora Polgoszcz: gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunków mchów, gatunki ekspansywne roślin zielnych, stopień uwodnienia. Wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2), użytek ekologiczny Kotel: gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunków mchów, gatunki ekspansywne roślin zielnych, obecność krzewów i podrostu drzew; obok Jeziora Polgoszcz: melioracje;

¹⁵ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), przy zachodnim brzegu jeziora Białego: wszystkie wskaźniki;

¹⁶ dla płatu siedliska nie wykonano oceny stanu ochrony

¹⁷ dla płatu siedliska nie wykonano oceny stanu ochrony

¹⁸ Kompleks siedlisk hydrogenicznych jezior Lipno i Lipionko, zachodni brzeg Jeziora Kleszczówko: wszystkie wskaźniki oprócz innych przekształceń. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowalającym (U1), Kompleks siedlisk hydrogenicznych jezior Lipno i Lipionko, zachodni brzeg Jeziora Kleszczówko: inne przekształcenia.

¹⁹ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), Dolina Wdy na odcinku leśniczówka Płocice - Krugliniec: wszystkie wskaźniki;

	<i>incanae</i>) i olsy źródłiskowe	
15.	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy	Zachowanie siedliska w co najmniej nie pogorszonej formie ochrony (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ²⁰⁾ .
16.	1528 Skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000.
17.	1831 Elisma wodna <i>Luronium natans</i>	Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000.
18.	1318 Nocek łydkiowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000.
19.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Utrzymanie gatunku we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ²¹⁾ .
20.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Utrzymanie gatunku we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) ²²⁾ .
21.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000.
22.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000.
23.	5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Utrzymanie gatunku we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) ²³⁾ .
24.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Utrzymanie gatunku we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) ²⁴⁾ .

²⁰⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV), na stanowisku 1: wszystkie wskaźniki oprócz: udziału % siedliska na transekcje, charakterystycznej kombinacji gatunków, obecności martwego drewna; na stanowiskach 2 i 3: wszystkie wskaźniki oprócz: udziału % siedliska na transekcje, charakterystycznej kombinacji gatunków, naturalnego odnowienia drzewostanu. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowolającym (U1), na stanowisku 1: charakterystyczna kombinacja gatunków, obecność martwego drewna; na stanowisku 2: charakterystyczna kombinacja gatunków; na stanowisku 3: udział % siedliska na transekcje, charakterystyczna kombinacja gatunków. Wskaźniki ocenione na poziomie złym (U2), na stanowisku 1: udział % siedliska na transekcje; na stanowisku 2: udział % siedliska na transekcje, naturalne odnowienie drzewostanu; na stanowisku 3: naturalne odnowienie drzewostanu;

²¹⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): względna liczebność, aktywność gatunku, charakter strefy przybrzeżnej, baza pokarmowa. Wskaźniki ocenione na poziomie niezadowolającym (U1): jakość wody, przypadki agresji. Wskaźniki nieznanne (XX): struktura wieku;

²²⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): wszystkie wskaźniki oprócz rocznego wskaźnika trendu populacji, zagęszczenia populacji. Wskaźniki nieznanne (XX): roczny wskaźnik trendu populacji, zagęszczenie populacji;

²³⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): wszystkie wskaźniki;

²⁴⁾ wskaźniki ocenione na poziomie właściwym (FV): wszystkie wskaźniki.

Załącznik nr 3. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne		
		Nazwa działania	Miejsce realizacji ²⁵⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ²⁶⁾
1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi <i>Koelerio-Corynephoretea</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Usuwanie zadrzewień i zakrzewień w piątym roku obowiązywania PZO.	Płocice N 54°4' 14.20" E 17° 51'36.50" Szwedzki Ostrów N 54° 3'40.15" E 17° 50'85.50" Nad Jeziorem Białym N 54° 2'56.05" E 17° 56'34.00"	RDOŚ w Gdańsku
		2. Wycinanie podrostu drzew i krzewów zacięających i zarastających murawy napiaskowe w piątym roku obowiązywania PZO.	Płocice N 54°4' 14.20" E 17° 51'36.50" Szwedzki Ostrów N 54° 3'40.15" E 17° 50'85.50" Nad Jeziorem Białym N 54° 2'56.05" E 17° 56'34.00"	RDOŚ w Gdańsku
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ	Co najmniej 2	RDOŚ w Gdańsku

²⁵⁾ numeracja stanowisk zgodnie z Dokumentacją planu zadań ochronnych (oprac. IOŚ-PIB Cichocki Z. i in. Warszawa 2012 r.)

²⁶⁾ działania wykonywane w ramach posiadanych kompetencji.

		(jednorazowo w czasie obowiązywania PZO, po uzupełnieniu stanu wiedzy na temat. rozmieszczenia siedliska w obszarze).	reprezentatywne płyty siedliska wybrane po uzupełnieniu danych przestrzennych na temat siedliska	
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Uzupełnienie danych dotyczących rozmieszczenia i powierzchni siedliska w obszarze. Jednorazowo, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	Płocice N 54°4' 14.20" E 17° 51' 36.50" Szwedzki Ostrów N 54° 3' 40.15" E 17° 50' 85.50" Nad Jeziorem Białym N 54° 2' 56.05" E 17° 56' 34.00"	RDOŚ w Gdańsku
2.	3110 Jeziora lobeliowe	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	wszystkie jeziora lobeliowe: Jezioro Wielkie Oczko Jezioro Zakrzewie Jezioro Małe Oczko Jezioro Drzędno Jezioro Głębocko	Wójt Gminy Kościerzyna, Starosta Kościerski, RDOŚ w Gdańsku
		2. Modyfikacja gospodarki rybackiej poprzez, poprzez: 1) zarybianie rodzimym materiałem zarybieniowym; 2) zarybianie gatunkami drapieżnymi: szczupakiem, węgorzem oraz łososiowatymi (sieją i sielawą); 3) eksploatację rybacką wyłącznie przez użycie narzędzi stawnych; 4) zabieranie złowionych ryb karpiowatych; 5) ograniczenia liczebności obcych gatunków ryb (odłowy	wszystkie jeziora lobeliowe: Jezioro Wielkie Oczko Jezioro Zakrzewie Jezioro Małe Oczko Jezioro Drzędno Jezioro Głębocko	uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego zapisy PZO lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

<p>regulacyjne);</p> <p>6) niewprowadzanie: gatunków ryb roślinożernych obcego pochodzenia (karp, amur)²⁷⁾, gatunków ryb rodzimych odżywiających się fauną denną: leszcz, lin, karaś, gatunków ryb drapieżnych: sandacza;</p> <p>7) zapobieganie alkalizacji poprzez utrzymywanie naturalnego poziomu pH.</p>		
<p>3. Modyfikacja gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior lobeliowych, poprzez stosowanie rębni częściowych, stopniowych (bez cięć zupełnych) lub rębni przerębowych w pasie o szerokości 50 m wokół jezior lobeliowych.</p>	<p>otoczenie jezior: Wielkie Oczko, Zakrzewie, Małe Oczko, Drzędno, Głębocko (Nadl. Kościerzyna)</p>	<p>właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości Nadleśnictwo Kościerzyna, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO.</p>
<p>Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu²⁸⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony</p>		

²⁷⁾ zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Wsi i Rolnictwa z dnia 16 listopada 2012 r. w sprawie wykazu gatunków ryb uznanych za nierodzone i wykazu gatunków ryb uznanych za rodzime oraz warunków wprowadzania gatunków ryb uznanych za nierodzone, dla których nie jest wymagane zezwolenie na wprowadzenie (Dz. U z 2012 r. poz. 1355);

²⁸⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		Monitoring stanu ochrony , co 3 lata od daty ustanowienia PZO.	wszystkie jeziora lobeliowe: Jezioro Wielkie Oczko Jezioro Zakrzewie Jezioro Małe Oczko Jezioro Drzędno Jezioro Głębozko	RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie wymagane		
3.	3140 Twardowodne oligo- i mezo-troficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (Charetea)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	otoczenie jezior: Jelenie , Kramsko Małe, Białe, Kotel, Chądzie, Strupino, Sominko, Gołuń, Wielkie Płocice, Wdzydze Południowe	Wójt Gminy Kościerzyna, Starosta Kościerski, RDOŚ w Gdańsku
		2. Modyfikacja gospodarki rybackiej poprzez: 1) zarybianie rodzimym materiałem zarybieniowym; 2) zarybianie gatunkami drapieżnymi: szczupakiem, węgorzem, łososiowatymi (sieją i sielawą); 3) zabieranie złowionych ryb karpiowatych; 4) ograniczenia liczebności obcych gatunków ryb (odłowy regulacyjne); 5) niewprowadzanie gatunków ryb roślinożernych obcego pochodzenia (karp, amur) i gatunków ryb rodzimych odżywiających się fauna denną: leszcz, lin, karaś.	wszystkie jeziora ramienicowe: (Jelenie, Wdzydze Południowe, Sominko, Kotel, Kramsko Małe, Gołuń, Białe, Chądzie, Wielkie Płocice, Strupino)	uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego zapisy PZO lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		3. Modyfikacja gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior ramienicowych, poprzez stosowanie rębni częściowych, stopniowych (bez cięć zupełnych) lub rębni przerębowych w pasie o szerokości 30 m wokół jezior ramienicowych.	otoczenie jezior: Jelenie (Nadl. Kościerzyna) , Wdzydze Południowe (Nadl. Lipusz brzeg zachodni, Nadl.	właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem

		Kościerzyna brzeg wschodni), Sominko (Nadl. Lipusz brzeg zachodni, Nadl. Kościerzyna brzeg wschodni), Kotel (Nadleśnictwo Kościerzyna), Kramsko Małe (Nadl. Kościerzyna), Gołun, (Nadl. Kościerzyna), Białe (Nadl. Kościerzyna), Chądzie (Nadl. Kościerzyna), Wielkie Płocice (Nadl. Lipusz), Strupino (Nadl. Kościerzyna)	sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości Nadleśnictwo Kościerzyna Nadleśnictwo Lipusz, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO.
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu²⁹⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony			
1.	Monitoring stanu ochrony jezior ramienicowych, co 3 lata od daty ustanowienia PZO.	Jezioro Białe Jezioro Wdzydze Południowe	RDOŚ w Gdańsku
2.	Ocena stanu zachowania łąk ramienicowych i zmian warunków siedliskowych w najczystszych oraz najbardziej zanieczyszczonych jeziorach ramienicowych na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO	wyznaczone punkty badawcze na jeziorach: Białe, Kramsko Małe, Kotel, Gołun, Wdzydze Południowe, Jelenie	RDOŚ w Gdańsku
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
Nie wymagane			

²⁹⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

4.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Modyfikacja gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior eutroficznych, poprzez stosowanie rębni częściowych, stopniowych (bez cięć zupełnych) lub rębni przerębowych w pasie o szerokości 30 m wokół jezior eutroficznych.	Otoczenie wszystkich jezior eutroficznych: Schodno – Nadl. Lipusz brzeg południowy, Nadl. Kościerzyna brzeg północny), Wyrównno (Nadl. Lipusz), Kutkówko (Nadl. Lipusz), północno – zachodnia część jeziora Sominko (Nadl. Kościerzyna brzeg północny, Nadl. Lipusz brzeg zachodni), Stryjek (Nadl. Kościerzyna), Kramsko Duże (Nadl. Kościerzyna), Polgoszcz (Pałgórz) Nadl. Lipusz , Czyste (Nadl. Kościerzyna), Długie (Nadl. Kościerzyna), Bielawy (Nadl. Lipusz), Osty (Nadl. Lipusz).	właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO.
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Nie wymagane		
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
Zbadanie stanu czystości oraz warunków biologicznych przejrzystości i chemizmu wód oraz opracowanie metod ich poprawy, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	Jezioro Bielawy Jezioro Osty Jezioro Schodno Jezioro Wyrównno	RDOŚ w Gdańsku w porozumieniu z WIOŚ w Gdańsku		

5.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	<p>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</p> <p>1. Modyfikacja gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior dystroficznych, poprzez stosowanie rębni częściowych, stopniowych (bez cięć zupełnych) lub rębni przerębowych w pasie o szerokości 30 m wokół jezior dystroficznych.</p> <p>otoczenie wszystkich jezior dystroficznych: Czarne – obok Jeziora Małe Płocice (Nadl. Lipusz), Chude (Nadl. Lipusz), Oczko (Nadl. Kościerzyna), Czarne – poniżej wsi Płocice (Nadl. Kościerzyna), Kleszczówko - na północ od Jeziora Kutkówko (Nadl. Lipusz), zbiornik na zachód od Jeziora Strupino (Nadl. Kościerzyna), użytek ekologiczny Wesków Bagna (grunty prywatne na terenie Nadl. Kościerzyna), zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno (Nadl. Lipusz), użytek ekologiczny Żabińskich Błoto ‘Żóbinskich Błoto’ (grunty prywatne na granicy terenów Nadl. Lipusz i Kościerzyna), Lipno (grunty prywatne na terenie Nadl. Lipusz), Lipionko (grunty prywatne na terenie Nadl. Lipusz), Zator – powyżej użytku ekologicznego Przerębska Huta (Nadl. Lipusz), użytek ekologiczny Zdradzonko (Nadl. Lipusz), Wałachy (Nadl. Kościerzyna), Jezioro Motowężę, Jezioro Syconki</p> <p>właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcy nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO.</p>
----	---	--

		Wielkie, Jezioro Syconki Małe (Nadl. Lipusz)	
	<p>2. Modyfikacja prowadzonej gospodarki rybackiej poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapobieganie alkalizacji poprzez utrzymywanie naturalnego kwaśnego pH; 2) wędkowanie z zastosowaniem metod połowu niepowodujących eutrofizacji; 3) zarybianie szczupakiem i węgorzem; 4) stosowanie narzędzi stawnych. 	<p>Jezioro Czarne obok Jeziora Małe Płocice, Jezioro Chude Jezioro Oczko, Jezioro Czarne poniżej wsi Płocice, Jezioro Kleszczówko - na północ od Jeziora Kulkówko, zbiornik na zachód od Jeziora Strupino użytek ekologiczny Wesków Bagna, zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno, użytek ekologiczny Żabińskich Błoto 'Żóbinskich Błoto', Lipno, Lipionko, Zator – powyżej użytku ekologicznego Przerębska Huta, użytek ekologiczny Zdradzonko, Wałachy, Jezioro Motowężę, Jezioro Syconki Wielkie, Jezioro Syconki Małe)</p>	<p>Uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego zapisy PZO lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³⁰⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony			
	<p>Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO</p>	<p>Jezioro Czarne (obok Jeziora Małe Płocice), Jezioro Chude, Jezioro Oczko, Jezioro Czarne (poniżej wsi Płocice), Jezioro Kleszczówko, zbiornik przy Jeziorze Strupino, użytek ekologiczny</p>	<p>RDOŚ w Gdańsku</p>

³⁰⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

		Wesków Bagna, zbiornik pomiędzy wsiami Belfort i Schodno, użytek ekologiczny Żabińskich Błoto 'Żóbinskich Błoto', Lipno, Lipionko, Zator – powyżej użytku ekologicznego Przerębska Huta, użytek ekologiczny Zdradzonko, Wałachy, Jezioro Motowężę, Jezioro Syconki Wielkie, Jezioro Syconki Małe)	
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
	Nie wymagane		
6.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
	Nie wymagane		
	Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
	Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ (jednorazowo w czasie obowiązywania PZO, po uzupełnieniu stanu wiedzy na temat rozmieszczenia siedliska w obszarze).	Co najmniej 2 reprezentatywne płaty siedliska wybrane po uzupełnieniu danych przestrzennych nt. siedliska	RDOŚ w Gdańsku
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
	Uzupełnienie danych dotyczących rozmieszczenia i powierzchni siedliska w obszarze. Jednorazowo, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	Płocice N 54°4'12.80" E 17°51'38.85" Szwedzki Ostrów	RDOŚ w Gdańsku

			N 54°3'38.70" E 17°50'7.70" Nad jeziorem Białym N 54°2'56.75" E 17°56'31.40"	
7.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony		
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony		
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony		
8.	6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Działania obligatoryjne: 1) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno–pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych; 2) zachowanie siedliska przyrodniczego.	Łąki położone nad Wdą powyżej wsi Szwedzki Ostrów Działki ewidencyjne: 12/3 68/1, 68/2, 42,43 49, 52,53 58, 59, 61, 62, 65, 71, 76, 79, 83, 86-88, 130,134,135,138,140-150,154, 155, 159-162, 179, 183-185, 187-193, 213, gmina Lipusz, obręb Płocice Okolice Jeziora Osty i Bielawy Działki ewidencyjne: 64/6, 214/1, 214/2, 214/3, 102-115, 118,120, 121, 277,278, 283, 284,289, 291, 292,294, 295, 297, 298, 304-307, 311-314,	Posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości;

	<p>obręb Płocice , gmina Lipusz, 451,454, 456-462, 463/6, 464/1, 465, 466/1-469/1, 487, 490, 495-502,509, 511-514, 516-525,527-531, 534, 571 obręb Kalisz, gmina Dziemiany Nad Jeziorem Jezierznia i nad Trzebiochą Działki ewidencyjne: 507/1, 508/1. 509, 482, 47, 39-47, 48/9 gmina Kościerzyna/ obręb Loryniec</p>	
<p>2. Działania fakultatywne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie przynajmniej raz w roku, w sposób nie niszczący runi, na wysokości minimum 5-15 cm, 2) pozostawianie 5-10% powierzchni nieskoszonej, w każdym roku w innym miejscu, 3) stosowanie nawożenia mineralnego w ilości poniżej 60kg/ha/rok, a na terenach nawożonych namułami rzecznyymi niestosowanie nawożenia mineralnego; 4) koszenie okrężne od środka na zewnątrz. 	<p>Łąki położone nad Wdą powyżej wsi Szwedzki Ostrów Działki ewidencyjne: 12/3 68/1, 68/2, 42,43 49, 52,53 58, 59, 61, 62, 65, 71, 76, 79, 83, 86-88, 130,134,135,138,140- 150,154, 155, 159-162, 179, 183-185, 187-193, 213, gmina Lipusz, obręb Płocice Okolice Jeziora Osty i Bielawy Działki ewidencyjne: 64/6, 214/1, 214/2, 214/3, 102-115, 118,120, 121, 277,278, 283, 284,289, 291, 292,294, 295, 297, 298, 304-307, 311-314, obręb Płocice , gmina Lipusz, 451,454, 456-462, 463/6, 464/1, 465, 466/1-469/1, 487, 490, 495-502,509, 511-514, 516-525,527-531, 534, 571 obręb Kalisz, gmina Dziemiany</p>	<p>Posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>

			Nad Jeziorem Jezierznia i nad Trzebiochą Działki ewidencyjne: 507/1, 508/1. 509, 482, 47, 39-47, 48/9 gmina Kościerzyna/ obręb Loryniec	
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Nie planuje się.		
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie planuje się.		
9.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Działania obligatoryjne: 1) ekstensywne użytkowanie kośne, 2) zachowanie siedliska przyrodniczego.	N 54°3'21.58" E 17°50'27.96" Nad Wdą, w okolicy jeziora Osty Działki ewidencyjne nr: 312, 311, 307, 299 gm. Lipusz, obręb Płocice	Posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości
		2. Działania fakultatywne: użytkowanie ekstensywne kośne 1 ha/rok (utrzymanie niezmienionego arealu użytkowanych kośnie torfowisk przejściowych lub użytkowanie 1,4 ha raz na 2 lata lub w wymieniony sposób: 1) wykaszanie gatunków szuwarowych oraz nalotu drzew i krzewów raz na dwa lata lub co roku na ½ powierzchni, 2) koszenie przynajmniej ½ powierzchni raz do roku, 3) całkowite ograniczenie stosowania nawozów.	N 54°3'21.58" E 17°50'27.96" Nad Wdą, w okolicy jeziora Osty Działki ewidencyjne nr: 312, 311, 307, 299 gm. Lipusz, obręb Płocice	Posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub

			własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
	Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³¹ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
	Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO	N 54°3'21.58" E 17°50'27.96" Nad Wdą, w okolicy jeziora Osty Działki ewidencyjne nr: 312, 311, 307, 299 gm. Lipusz, obręb Płocice	RDOŚ w Gdańsku
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
	Nie wymagane		
10.	7110 Torfowiska wysokie z	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	

³¹⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

roślinnością torfotwórczą, żywe	Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez utrzymywanie wokół jezior z torfowiskami pasa o szerokości ok. 30 m użytkowanego przedrębnie, z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych.	Otoczenie torfowisk przy: Jeziorze Czarnym - obok jeziora Małe Płocice (Nadl. Lipusz), Jeziorze Czarnym - przy wsi Płocice (Nadl. Kościerzyna), Jeziorze Białym (Nadl. Kościerzyna), Jeziorze Kutkówko (Nadl. Lipusz), , Jeziorze Strupino (Nadl. Kościerzyna), użytku ekologicznym Wesków Bagna (grunty prywatne na terenie Nadl. Kościerzyna), użytku ekologicznym Żabińskich Błoto (grunty prywatne na granicy terenów Nadl. Lipusz i Kościerzyna), Jeziorze Zmarłe (Nadl. Lipusz), Jeziorze Gołuń (Nadl. Kościerzyna), Jeziorze Wałachy (Nadl. Kościerzyna), Jeziorze Bielawy (grunty prywatne na terenie Lipusz)	właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO.
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³²⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony			
	Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO	torfowiska przy: Jeziorze Czarnym (obok jeziora Małe Płocice), Jeziorze Czarnym (przy wsi Płocice), Jeziorze Białym, Jeziorze Kutkówko, Jeziorze Strupino, użytku	RDOŚ w Gdańsku

³² Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

		ekologicznym Wesków Bagna, użytku ekologicznym Żabińskich Błoto, Jeziorze Zmarłe, Jeziorze Gołuń, Jeziorze Wałachy, Jeziorze Bielawy	
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
Nie wymagane			
11.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
	1. Działania obligatoryjne - ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych w otoczeniu siedliska, zachowanie siedliska przyrodniczego.	Dz. nr 282, 283, 284/2, 287,288, 292 obręb Wąglikowice, gmina Kościerzyna	Posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości
	2. Działania fakultatywne – całkowite ograniczenie stosowania nawozów i środków ochrony roślin w zlewni torfowiska.	Dz. nr 282, 283, 284/2, 287,288, 292 obręb Wąglikowice, gmina Kościerzyna	Posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z

		zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
3. Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez utworzenie przy granicy z siedliskiem (dz. 286 obręb Wąglkowice, gmina Kościerzyna, stanowiąca część Jeziora Białego wraz z przyległym torfowiskiem) pasa drzewostanu o szerokości ok. 30 m użytkowanego przedębnie z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych.	Dz. nr. 281/2, 280/2, 282/4, 282/5 obręb Wąglkowice, gmina Kościerzyna	właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³³⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		

³³⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

		Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO.	Dz. nr 282, 283, 284/2, 287,288, 292 obręb Wąglikowice, gmina Kościerzyna	RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie planuje się.		
13.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Zasypanie rowów melioracyjnych na terenie płatów siedliska (nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem).	płat w dolinie rzeki Wdy i jej dopływu pomiędzy Jeziorem Osty a wzniesieniem na zachód od Jeziora Schodno, płaty koło Jeziora Debrzno i koło m. Słupinko (dz. nr 311 obręb Płocice, gmina Lipusz, dz. nr 291 obręb Płocice, gmina Lipusz, dz. nr 296, 270/6 obręb Juszki, gmina Kościerzyna oraz dz. nr 528 obręb Piechowice, gmina Dziemiany).	RDOŚ w Gdańsku
		2. Przywrócenie użytkowania kośnego płatów siedliska.	płat w dolinie rzeki Wdy i jej dopływu pomiędzy Jeziorem Osty a wzniesieniem na zachód od Jeziora Schodno, płaty koło Jeziora Debrzno, koło m. Słupinko, koło m. Wyrównu (dz. nr 291 obręb Płocice, dz. nr 296, 270/6 obręb Juszki, gmina Kościerzyna oraz dz. nr 528 obręb Piechowice, gmina	Posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości

		Dziemiany, dz.nr 412, obręb Kalisz, gmina Dziemiany).	
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony			
	Po uzupełnieniu stanu wiedzy monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, w 9 roku ustanowienia PZO.	<p>płat w dolinie rzeki Wdy i jej dopływu pomiędzy Jeziorem Osty a wzniesieniem na zachód od Jeziora Schodno, płaty koło Jeziora Debrzyno i koło m. Słupinko (dz. nr 291 obręb Płocice, gmina Lipusz, dz. nr 296, 270/6 obręb Juszki, gmina Kościerzyna oraz dz. nr 528 obręb Piechowice, gmina Dziemiany;</p> <p>płat koło m. Wyrównu (dz. nr 412, obręb Kalisz, gmina Dziemiany; płaty odnalezione w wyniku inwentaryzacji terenowej</p>	RDOŚ w Gdańsku
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	1. Inwentaryzacja terenowa pod kątem odnalezienia siedliska, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	kompleks Połgoszcz i torfowiska u ujścia Wdy do Jeziora Słupinko oraz inne miejsca potencjalnego występowania siedliska (dna rynien polodowcowych, skraje mis jeziornych)	RDOŚ w Gdańsku
	2. Analiza i weryfikacja danych dotyczących siedliska w obszarze.	cały obszar Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
14.	91E0 Łęgi	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod	

topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i>) i olsy źródłiskowe	gospodarowania		
	1. Ochrona struktury wiekowej i piętrowej drzewostanu lasów łągowych, poprzez: 1) pozostawienie 10% powierzchni manipulacyjnej zrębu do naturalnego rozpadu, 2) kontynuacja użytkowania przedrębego z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub stosowanie rębni złożonych bez cięć zupełnych , z wydłużonym okresem odnowienia; 3) wydzielenie w kolejnym Planie Urządzenia Lasu mikrosiedlisk wzdłuż rzeki w postaci odrębnych pododdziałów, o ile będą spełniały kryteria odrębnych wydzieleń.	Łęg nad Wdą, na odcinku Krugliniec-Płocice (most) – fragmenty następujących wydzieleń w części położonych wzdłuż rzeki: 255b, 256f, 248g, 247g, 247c, 248d, 248a, 247a, 238g, Fragmenty wydz. lasów prywatnych: 5j, 5l, 5m, 5n, 3y, 3ax, 3bx	Nadleśnictwo Lipusz na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO, właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL zawierającego wskazania PZO
	2. Stopniowa przebudowa drzewostanów w celu odtworzenia właściwego stanu gatunkowego i defragmentacji fitocenozy, poprzez podsadzenia jesionem, olszą, wiązem lub dębem szypułkowym oraz preferowanie odnowienia naturalnego.	Łęg nad Wdą, na odcinku Krugliniec-Płocice (most) – fragmenty następujących wydzieleń w części położonych wzdłuż rzeki: 255b, 256f, 248g, 247g, 247c, 248d, 248a, 247a, 238g, Fragmenty wydz. lasów prywatnych: 5j, 5l, 5m, 5n, 3y, 3ax, 3bx	Nadleśnictwo Lipusz na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO właściciel lub posiadacz obszaru podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL zawierającego wskazania PZO.
	3. Przekwalifikowanie pastwiska z odnowieniem naturalnym olszy, graniczącego z rzeką Wdą na użytek leśny.	Wydz. 256a	Nadleśnictwo Lipusz
	Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³⁴⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty	Łęg nad Wdą, na odcinku	RDOŚ w Gdańsku	

³⁴⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

		ustanowienia PZO.	Krugliniec-Płocice (most) – fragmenty następujących wydzielen w części położonych wydłuż rzeki: 255b, 256f, 248g, 247g, 247c, 248d, 248a, 247a, 238g, Fragmenty wydz. lasów prywatnych: 5j, 5l, 5m, 5n, 3y, 3ax, 3bx	
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie wymagane		
15.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi</i> <i>Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> <i>Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Ochrona struktury wiekowej i piętrowej drzewostanu borów bagiennych, poprzez: użytkowanie co najwyżej przedrębne z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub prowadzenie gospodarki przerębowej (rębnia V), z naturalnym odnowieniem i pozostawieniem 20% powierzchni manipulacyjnej do naturalnego rozpadu, lub pozostawienie bez użytkowania.	stanowiska 1, 2: sosnowe bory bagienne nad jeziorami Lipno i Lipionko	właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO , a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz , w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania

			PZO.
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony	
		Monitoring stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO.	stanowiska 1, 2: sosnowe bory bagienne nad jeziorami Lipno i Lipionko RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony	
		Nie wymagane	
16.	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
		Nie wymagane	
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony	
		Monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ (jednorazowo w czasie obowiązywania PZO, po uzupełnieniu stanu wiedzy na temat rozmieszczenia siedliska w obszarze).	Co najmniej 2 reprezentatywne płyty siedliska wybrane po uzupełnieniu stanu wiedzy RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony	
		Uzupełnienie danych dotyczących rozmieszczenia i powierzchni siedliska w obszarze. Jednorazowo, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	tereny leśne w obszarze Natura 2000 RDOŚ w Gdańsku
17.	1528 Skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
		Nie wymagane	
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony	

		Nie wymagane		
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Inwentaryzacja terenowa pod kątem odnalezienia stanowisk gatunku, w 2 połowie sierpnia (podczas kwitnienia), w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	potencjalne siedliska gatunku w obszarze Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
18.	1831 Elisma wodna <i>Luronium natans</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Nie wymagane		
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Nie wymagane		
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Badanie stanu populacji poprzez szczegółową inwentaryzację litoralu jezior lobeliowych, połączone z wykonaniem eksperckiej oceny stanu ochrony populacji gatunku, w określonym terminie (sezon wegetacyjny, w okresie maj-lipiec), w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	Jeziro Drzędno Jeziro Wielkie Oczko Jeziro Małe Oczko Jeziro Zakrzewie Jeziro Głębocko	RDOŚ w Gdańsku
19.	1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	Jeziro Wdzydze Jeziro Schodno	Wójtowie Gmin: Karsin, Dziemiany, Starosta Kościerski RDOŚ w Gdańsku

		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³⁵⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Monitoring stanu populacji wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO	Jeziro Wdzydze Jeziro Schodno	RDOŚ w Gdańsku
		Monitoring stanu ochrony gatunku wg metodyki GIOŚ, w 9 roku ustanowienia PZO	Stanowiska wskazane w uzupełnieniu stanu wiedzy o przedmiocie ochrony	RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		1. Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań telemetrycznych w celu potwierdzenia żerowisk nietoperzy i kolonii rozrodczych: nocka łydkowłosego i nocka dużego, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	cały obszar Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
		2. Przeprowadzenie badań screeningowych dotyczących nietoperzy w ostoi, w okresie czerwiec – sierpień raz w tygodniu, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	cały obszar Natura 2000 na wybranych transektach w pobliżu dużych jezior	RDOŚ w Gdańsku
20.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Nie wymagane.		
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³⁶⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Monitoring stanu populacji wg metodyki GIOŚ, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	Wybrane stanowiska (4-5) zgodnie z dokumentacją PZO	RDOŚ w Gdańsku

³⁵⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

³⁶⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie wymagane		
21.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk gatunku poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień i zakrzewień (pasa nadbrzeżnej, ciągłej roślinności drzewiastej i krzewiastej, średnio powyżej 30% stopnia pokrycia obu brzegów). Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	średnio ponad 30% linii brzegowej ³⁷⁾ na powyżej 50% odcinków rzek o szerokości powyżej 3 m ³⁸⁾ , poza terenami zurbanizowanymi i jednostkami osadniczymi	Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski, ZMiUW Województwa Pomorskiego, RZGW w Gdańsku, RDOŚ w Gdańsku
		Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu³⁹⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
		Monitoring stanu populacji wg metodyki GIOŚ, w terminie 6 lat od ustanowienia PZO.	Na stanowiskach potwierdzonych w wyniku uzupełnienia stanu wiedzy	RDOŚ w Gdańsku
		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Nie planuje się.		
22.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych	cieki wodne i zbiorniki wodne w obszarze Natura 2000, będące siedliskiem	Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski,

³⁷⁾ wskaźnik cząstkowy „stopień pokrycia brzegów drzewami i krzewami” wskaźnika „charakter strefy brzegowej” z parametru stan siedliska gatunku, na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ

³⁸⁾ wskaźnik cząstkowy „udział preferowanych odcinków rzek” wskaźnika „udział siedliska kluczowego dla gatunku” z parametru stan siedliska gatunku, na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ

³⁹⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	występowania traszki, wykazane w trakcie procedury OOS lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w wyniku badań uzupełniających dla gatunku	RZGW w Gdańsku, ZMiUW Województwa Pomorskiego RDOŚ w Gdańsku
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony				
Nie wymagane				
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań w celu szczegółowego rozpoznania liczebności populacji gatunku, stanowisk lęgowych, stanu zajmowanego siedliska i sporządzenie właściwej oceny stanu ochrony, w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	cały obszar Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
23.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne.	cieki wodne i zbiorniki wodne w obszarze Natura 2000, będące siedliskiem występowania kumaka, wykazane w trakcie procedury OOS lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w wyniku badań uzupełniających dla gatunku	Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski, ZMiUW Województwa Pomorskiego RZGW w Gdańsku, właściciele cieku, RDOŚ w Gdańsku
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony				
Nie wymagane				

		Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
		Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań w celu szczegółowego rozpoznania liczebności populacji gatunku, stanowisk lęgowych, stanu zajmowanego siedliska i sporządzenie właściwej oceny stanu ochrony w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO.	cały obszar Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
24.	5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Zapobiegnięcie fragmentacji siedliska gatunku poprzez kształtowanie naturalnego charakteru i ciągłości ekologicznej cieków łączących jeziora. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem.	wszystkie ciek w obszarze Natura 2000	RZGW w Gdańsku, ZMiUW Województwa Pomorskiego
		2. Zastosowanie programu działań ograniczających eutrofizację akwenów pochodzącą ze źródeł rolniczych, obejmującego: 1) w przypadku przystąpienia do programu rolno – środowiskowego, coroczne sporządzanie bilansu azotu, planu nawożenia oraz rejestru nawożenia; 2) w przypadku produkcji nawozów naturalnych lub kiszzonek, gromadzenie ich z wykorzystaniem bezpiecznych dla środowiska urządzeń do ich gromadzenia o pojemności większej od 6 miesięcznej produkcji; 3) nienawożenie w grudniu, styczniu i lutym, a nawozami mineralnymi także w październiku, listopadzie i marcu; 4) utworzenie stref nieużytkowanych rolniczo o szerokości co najmniej 5 m wokół wszystkich cieków, niestosowanie nawozów naturalnych ani mineralnych na odległość co najmniej 20 m wokół cieków.	w całym obszarze Natura 2000 na gruntach rolnych	posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na

			podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
	Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu⁴⁰⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony		
	Monitoring stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ od kwietnia do listopada, w 5 roku od daty ustanowienia PZO.	Stanowiska 1 - 12 zgodnie z dokumentacją PZO	RDOŚ w Gdańsku
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony		
	Przeprowadzenie kontroli zakresie poziomu azotanów w wodach, w celu określenia warunków bytowania populacji małży skójkowatych, w 5 roku od daty ustanowienia PZO. W zależności od uzyskanych wyników opracowania działań naprawczych.	Stanowiska 1 - 12 zgodnie z dokumentacją PZO	RDOŚ w Gdańsku we współpracy z WIOŚ
25.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
	1. Przeciwdziałanie eutrofizacji i zanieczyszczeniu wód poprzez: 1) w przypadku zarybiania wprowadzanie rodzimych geograficznie gatunków ryb do jezior i cieków; 2) całkowite ograniczenie stosowania nawozów w gospodarce rolnej w bezpośredniej zlewni cieków i jezior (działanie fakultatywne).	wszystkie ciek i zbiorniki wodne w obszarze Natura 2000	Ad. 1) Uprawniony do rybackstwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego zapisy PZO lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Ad.2) posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w

⁴⁰⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

			odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcy nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
	2. Zapobiegnięcie fragmentacji siedliska gatunku poprzez kształtowanie naturalnego charakteru i ciągłości ekologicznej cieków łączących jeziora. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem.	wszystkie ciek w obszarze Natura 2000	RZGW w Gdańsku, ZMiUW Województwa Pomorskiego
Działania dotyczące monitoringu realizacji celów działań ochronnych oraz monitoringu⁴¹⁾ stanu ochrony przedmiotów ochrony			
	Monitoring stanu ochrony gatunku od kwietnia do listopada, w 5 roku od daty ustanowienia PZO.	Stanowiska 1 - 12 zgodnie z dokumentacją PZO	RDOŚ w Gdańsku
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Nie planuje się.		

⁴¹⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

Projekt

Załącznik nr 4. Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa dokumentu	Wskazanie do zmiany:
1.	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kościerzyna Uchwała nr VIII/295/2002 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 10 października 2002 r. i Uchwała nr VII/184/2004 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 9 września 2004 r. i Uchwała nr VII/185/2004 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 9 września 2004 r.</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej jezior: Gołuń, Kotel, Sominko, Kramsko Duże, Kramsko Małe, Białe, Strupino, Wielkie Płocice, Chądzie, Zakrzewie, Głębocko, Drzędno, Wielkie Oczko, Małe Oczko (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej oraz na stokach dolin jeziornych (jeziora: Gołuń, Kotel, Sominko, Kramsko Duże, Kramsko Małe, Białe, Strupino, Wielkie Płocice, Chądzie, Zakrzewie, Głębocko, Drzędno, Wielkie Oczko, Małe Oczko), nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej. poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000 (jeziora: Gołuń, Kotel, Sominko, Kramsko Duże, Kramsko Małe, Białe, Strupino, Wielkie Płocice, Chądzie, Zakrzewie, Głębocko, Drzędno, Wielkie Oczko, Małe Oczko); 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (200 m od brzegów jezior: Gołuń, Kotel, Sominko, Kramsko Duże, Kramsko Małe, Białe, Strupino, Wielkie Płocice, Chądzie, Zakrzewie, Głębocko, Drzędno, Wielkie Oczko, Małe Oczko, 100 m od jezior: Stryjek, Długie), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
2.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Wdzydze Uchwała nr V/44/07 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 27 marca 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. nr 106 poz. 1720)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Gołuń i Kotel (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jezior: Gołuń, Wdzydze, Kotel, Strupino, Białe oraz na stokach dolin jeziornych, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po

		<p>przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000;</p> <p>4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej;</p> <p>5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (200 m od brzegów Jeziora Gołuń, Kotel, Wdzydze, Strupino, Białe), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;</p> <p>6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.</p>
3.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Loryniec, na terenie gminy Kościerzyna Uchwała Nr VII/342/06 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 15 września 2006r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 r. Nr 42 poz. 601)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <p>1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów;</p> <p>2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2013 r. poz.1409 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jeziora Słupinko oraz na stokach doliny jeziornej, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu;</p> <p>3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000;</p> <p>4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej;</p> <p>5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jeziora Słupinko (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;</p> <p>6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.</p>
4.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Wąglikowice Uchwała nr XIII/96/07 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 18 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2008 r. nr 25 poz. 732)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <p>1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej jezior: Kramsko Małe i Białe (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów;</p> <p>2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej jezior: Kramsko Małe i Białe oraz na stokach doliny jeziornej nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu;</p> <p>3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowe, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000;</p> <p>4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej;</p> <p>5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior: Kramsko Małe i Białe (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;</p> <p>6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.</p>

Projekt

5.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Szenajda Uchwała nr V/43/2007 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 27 marca 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 r. nr 106 poz. 1721)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielokalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej jezior: Strupino, Wielkie Oczko (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielokalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej jezior: Strupino, Wielkie Oczko oraz na stokach doliny jeziornej, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (200 m od brzegów), poprzez: budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielokalizowanie ferm norki amerykańskiej.
6.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Juszki Uchwała Nr I/106/08 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 5 lutego 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2008 r. nr 32 poz. 993)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielokalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej jezior: Białe i Długie (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielokalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej jezior: Białe, Długie, Strupino, Głębocko oraz na stokach dolin jeziornych, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowe poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (200 m od brzegów jezior: Białe, Długie, Strupino, Głębocko), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielokalizowanie ferm norki amerykańskiej.
7.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Czarlina Uchwała nr IX/64/2007 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 3 września 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 nr 154 poz. 2876)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielokalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Jelenie (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielokalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej jeziora Jelenie oraz na stokach dolin jeziornych, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu;;

		<ol style="list-style-type: none"> 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jeziora Jelenie (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
8.	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu geodezyjnego Grzybowo na terenie gminy Kościerzyna Uchwała Nr X/69/07 Rady Gminy Kościerzyna z dnia 14 września 2007 r. w sprawie (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2007 nr 148 poz. 2786 ze zm.)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Sominko (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej jezior: Sominko i Schodno oraz na stokach dolin jeziornych, nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior: Sominko i Schodno (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
9.	<p>Uchwała Nr V/31/11 Rady Gminy Karsin z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Borsk gm. Karsin pn.: "Lotnisko" (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2011 r. Nr 63 poz. 1423)</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Wdzydze (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jeziora Wdzydze oraz na stokach doliny jeziornej nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Jeziora Wdzydze (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;

		6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Wdzydze Tucholskie "Lipa" gm. Karsin. Uchwała Nr XLII/308/02 Rady Gminy w Karsinie z dnia 30 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2003 r. Nr 44 poz. 650)	Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000: 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Wdzydze (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jeziora Wdzydze oraz na stokach doliny jeziornej nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej. poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000; 4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Jeziora Wdzydze (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
11.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipusz Uchwała nr VIII/40/03 Rady Gminy Lipusz z dnia 28 maja 2003 r. i Uchwała nr VII/30/2011 Rady Gminy Lipusz z dnia 9 czerwca 2011 r.	Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000: 1) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (100 m od brzegów jezior: Wyrównno, Czyste), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 2) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 3) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
12.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dziemiany Uchwała nr VIII/44/03 Rady Gminy Dziemiany z dnia 30 czerwca 2003 r.	Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000: 1) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni jezior (100 m od brzegów jezior: Schodno, Bielawy, Osty), poprzez budowę kanalizacji ściekowej; 2) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej; 3) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.
13.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Karsin Uchwała nr XXVIII/197/01 Rady Gminy w Karsinie z dnia 27 kwietnia 2001 r.	Wprowadzenie zapisów zapewniających w granicach obszaru Natura 2000: 1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Wdzydze (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów; 2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jeziora Wdzydze oraz na stokach doliny jeziornej nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu; 3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000;

		<p>4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej;</p> <p>5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Jeziora Wdzydze (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;</p> <p>6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.</p>
14.	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Kiszewa</p> <p>Uchwała nr XVIII/124/2004 Rady Gminy Stara Kiszewa z dnia 23 czerwca 2004r.</p>	<p>Wprowadzenie zapisów zapewniających:</p> <p>1) nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych w linii brzegowej Jeziora Kotel (np. hangary, pomosty, nabrzeża) za wyjątkiem już zainwestowanych legalnie odcinków brzegów;</p> <p>2) nielocalizowanie obiektów budowlanych (w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.) w strefie 100 m od linii brzegowej Jeziora Kotel oraz na stokach dolin jeziornych nie dotyczy istniejących obiektów budowlanych i ich przebudowy lub remontu;</p> <p>3) utrzymanie wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, poza określonymi strefami, które po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 zostaną uznane jako niewpływające negatywnie na obszar Natura 2000;</p> <p>4) ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie lokalizacji miejsc postojowych w celu korzystania z infrastruktury turystycznej;</p> <p>5) uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Jeziora Kotel (200 m od brzegów), poprzez budowę kanalizacji ściekowej;</p> <p>6) nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej.</p>

UZASADNIENIE

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 poz. 2134 ze zm.) ustanawia plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 28 kwietnia 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 13 maja 2014 r. poz.1841. Weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Już po wejściu w życie zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, pismem nr ZR/075-14-1/2014ASK z dnia 06.07.2014 r., wskazał na nieprawidłowość zapisu w załączniku nr 5 pkt 3 ppkt 7 dla siedliska 3140 - Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (*Charetea*).

W załączniku 5, Lp. 3. 3140- Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (*Charetea*), w pkt. 7 istnieje zapis: „*Modyfikacja gospodarki rybackiej poprzez niewprowadzanie gatunków ryb roślinożernych, obcego pochodzenia*”. Zapis ten w rzeczywistości stoi w sprzeczności z zapisem z pkt 6 dla tego samego siedliska (3140), brzmiącym: „*Zachowanie równowagi poziomów troficznych w jeziorach poprzez utrzymanie akwenów wolnych od wszelkiego zarybiania i hodowli ryb.*” Zgodnie z uwagami RZGW w Gdańsku sprzeczny jest on również z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (tj. Dz. U. 2015 poz. 652.), w brzmieniu: „*uprawniony do rybactwa w obwodzie rybackim jest obowiązany prowadzić racjonalną gospodarkę rybacką*”. Jezioro Kramsko Małe stanowiące siedlisko 3140, należy do obwodu rybackiego, w którym, prowadzona jest racjonalna gospodarka rybacka. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ww. ustawy „*racjonalna gospodarka rybacka polega na wykorzystywaniu produkcyjnych możliwości wód, zgodnie z operatem rybackim, w sposób nienaruszający interesów uprawnionych do rybactwa w tym samym dorzeczu, z zachowaniem zasobów ryb w równowadze biologicznej i na poziomie umożliwiającym gospodarcze korzystanie z nich przyszłym uprawnionym do rybactwa.*” Ponadto RZGW w Gdańsku wskazał błędnie określone przez RDOS w Gdańsku podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań nr 4 i 5 dla siedliska 3110 oraz działań nr 6 i 7 dla siedliska 3140.

W związku z powyższym, w niniejszej zmianie, w załączniku nr 3, dotyczącym działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, dla siedliska 3140 usunięto działania wskazane przez RZGW w Gdańsku.

Natomiast podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań związanych z modyfikacją gospodarki rybackiej zmieniono z „Polski Związek Wędkarski Oddział w Gdańsku, Starosta Kościerski, RZGW w Gdańsku; rybacy użytkownicy jezior” na „Osoby uprawnione do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego zapisy PZO lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.

Kolejnym podmiotem, który zgłosił uwagi do zarządzenia, był Minister Środowiska, który działał na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754). Pismem nr DP-074-95/11941/14/JJ z dnia 14 kwietnia 2015 r. w ramach kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia we własnym zakresie. W ww. piśmie wskazano, iż cyt.

„*W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie dla przedmiotu ochrony 5339 różanka nałożono na właściciela i użytkownika następujące obowiązki: kontroli i egzekwowania przepisów dotyczących nielegalnego pozbywania się odpadów, zakazu wprowadzania obcych geograficznie gatunków ryb do jezior i cieków,*

dostosowania turystyki i sportów wodnych do wymogów ochronnych przez ograniczenie używania łodzi motorowych.

Należy wskazać, że w ww. działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11) jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych – akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych na właścicieli i użytkowników gruntów, będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami, a ponadto stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania sytuacji prawnej obywateli, w tym ich obowiązków, w planie zadań ochronnych.

Warto dodać, że wyjątkowo, jeżeli nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, można zobowiązać właściciela lub posiadacza obszaru do dostosowania prowadzonej działalności gospodarczej, rolnej, leśnej, łowieckiej lub rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, ale wyłącznie na podstawie umowy zawartej z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, w sposób i na warunkach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”.

Uwagę uwzględniono, działanie usunięto. Załącznik nr 5 zarządzenia zmienianego został zastąpiony załącznikiem nr 3 niniejszego zarządzenia zmieniającego.

dalej cyt.

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (Charetea), 3160 jeziora dystroficzne, 1355 wydra, 1166 traszka grzebieniasta, 5339 różanka, 1318 nocek łydkowłosy, 1337 bóbr europejski ustanowiono działania ochronne polegające na ochronie linii brzegowej oraz modyfikacji gospodarki przestrzennej poprzez nielocalizowanie wszelkich obiektów budowlanych, w tym w strefie 100 m od linii brzegowej oraz na stokach dolin jeziornych utrzymania wolnej od kempingów i karawaningów strefy brzegowej, utrzymania akwenów wolnych od wszelkich form zarybiania i hodowli ryb, modyfikacji ewentualnie prowadzonej gospodarki rybackiej poprzez wyłączenie jezior z gospodarki rybackiej, modyfikacji gospodarki hodowlanej poprzez nielocalizowanie ferm norki amerykańskiej, niedopuszczanie do tworzenia nowych miejsc parkingowych, biwakowych i innych obiektów turystycznych mogących wpływać niekorzystnie na stan strefy brzegowej Jezior, niedopuszczanie do powstawania nowej zabudowy brzegów jezior, używania łodzi bez napędu motorowego.

Przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa, dlatego ich powtarzanie w planie zadań ochronnych należy uznać za niewłaściwe. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.

Warto dodać, że w działaniach ochronnych dla planu zadań ochronnych nie można gospodarki przestrzennej, w tym gospodarki turystycznej, ponieważ takie zadania wykraczają poza zakres przedmiotowy działań ochronnych, o których mowa w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wiąże się to z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.). Ustawodawca dopuścił możliwość ingerencji w zagospodarowanie przestrzenne w związku z funkcjonowaniem form ochrony przyrody. W przypadku obszarów Natura 2000 w planie zadań ochronnych możliwe jest ustalanie wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych na podstawie art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym bezpośrednia ingerencja w zagospodarowanie przestrzenne ustanowiona w działaniach ochronnych, a nie we wskazaniach do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, stanowi naruszenie kompetencji rady gminy oraz wykracza poza delegację ustawową określającą zakres przedmiotowy planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Należy wskazać, że dostosowanie gospodarki rybackiej nie może polegać na zupełnym zakazie jej wykonywania. Dlatego takiego działania ochronnego nie można uznać za dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, tylko za wprowadzenie zakazu.

Uwagi uwzględniono, działania usunięto. Zarządzeniem zmieniającym dodano nowy załącznik nr 4 - wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, w którym zawarto usunięte działania, jako wskazania do istniejących dokumentów planistycznych. Działania dotyczące gospodarki rybackiej zmodyfikowano.

dalej cyt.:

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie dla przedmiotów ochrony 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1528 skalnica torfowiskowa, nałożono na Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska obowiązek analizy i weryfikacji danych dotyczących siedliska w obszarze oraz zmiany SDF albo ewentualnej zmiany SDF pod kątem usunięcia siedliska z katalogu przedmiotów ochrony.

Należy wskazać, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie dokonuje weryfikacji siedlisk w poszczególnych obszarach oraz ich obserwacji i badań, ponieważ nie ma takich kompetencji, dlatego nie powinno się wyznaczać tego organu jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie ww. działań ochronnych. Ponadto, nie można zobowiązać tego organu do dokonania zmiany Standardowego Formularza Danych, ponieważ takie działanie ochronne bezpodstawnie ingeruje w uprawnienia tego organu i wykracza poza zakres przedmiotowy planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000.

Warto dodać, że czynności dotyczące weryfikacji Standardowego Formularza Danych nie są działaniami mającymi na celu ochronę przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, dlatego nie można ich uznać za działania ochronne, o których mowa w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.”

Uwagę uwzględniono, działania usunięto, co znajduje odzwierciedlenie w brzmieniu załącznika nr 3 niniejszego zarządzenia zmieniającego.

dalej cyt.:

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic, 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami, 3160 jeziora dystroficzne, 5339 różanka ustanowiono działania ochronne polegające na uporządkowaniu gospodarki ściekowej w zlewni jezior poprzez

dążenie do budowy kanalizacji ściekowej, uszczelnianie szamb, dążenie do wyposażania istniejących budynków w zabudowie rozproszonej w szczelne zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia ścieków, wyposażanie nowych budynków w zabudowie rozproszonej w szczelne zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia ścieków, rozbudowę sieci kanalizacyjnej i zapewnienie właściwego oczyszczenia ścieków poprzez wymóg odprowadzania ścieków do kanalizacji lub do atestowanych zbiorników bezodpływowych o gwarantowanej szczelności, okresowe kontrole szczelności zbiorników bezodpływowych.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie, terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Ingerencja w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową możliwa jest wyłącznie przez ustanowienie odpowiednich wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, w szczególności w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, które określa kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, o czym stanowi art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.). W związku z powyższym działania ochronne określające pewne dążenia mogą zostać ujęte jako kierunki zmian dokumentów planistycznych.

Należy wskazać, że obowiązek dotyczący wyposażenia nowych budynków w zabudowie rozproszonej w szczelne zbiorniki bezodpływowe do gromadzenia ścieków, stanowi modyfikację art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, z późn. zm.), w szczególności w zakresie, w jakim ustanawia dane zobowiązanie na wójtów określonych gmin i RDOŚ w Gdańsku. Zgodnie ze wskazanym przepisem właściciele nieruchomości są zobowiązani do przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych. W związku z powyższym przedstawione działanie ochronne prowadzi w części do bezprawnej modyfikacji przepisów ustawowych, a w pozostałym zakresie do ich powtórzenia.”

Uwagi uwzględniono, działania usunięto. Zarządzeniem zmieniającym dodano nowy załącznik nr 4 - wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, w którym zawarto usunięte działania, jako wskazania do istniejących dokumentów planistycznych.

dalej cyt.:

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie dla przedmiotu ochrony 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic nałożono na Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kościerzynie (PINB) obowiązek wydania nakazu rozbiórki nielegalnie wybudowanych obiektów budowlanych w strefie 100 m od brzegu jezior w ciągu 5 lat od rozpoczęcia realizacji planu zadań ochronnych. W tym samym załączniku dla 5339 różanki ustanowiono działanie ochronne polegające na rozbiórce nielegalnych pomostów, za które mają być odpowiedzialni wójtowie gmin, nadleśnictwa i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Przedstawione działania ochronne bezprawnie ingerują w uprawnienia PINB i właściciele nieruchomości oraz naruszają przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.), określające przesłanki i procedurę wydawania decyzji administracyjnych o nakazie rozbiórki, w szczególności w odniesieniu do możliwości legalizacji samowoli budowlanych. Należy podkreślić, że nie ma podstaw prawnych do

Projekt

zobowiązania PINB do wydania określonych decyzji administracyjnych w działaniach ochronnych. Warto dodać, że wójtowie gmin, nadleśnictwa i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska nie mają uprawnień do dokonywania rozbiórek obiektów budowlanych, które nie są ich własnością.”

Uwagę uwzględniono, działanie usunięto, co znajduje odzwierciedlenie w brzmieniu załącznika nr 3 niniejszego zarządzenia zmieniającego.

dalej cyt.:

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe w działaniach ochronnych dotyczących zachowania równowagi poziomów troficznych, modyfikacji gospodarki rybackiej oraz dla przedmiotu ochrony 3160 jeziora dystroficzne w działaniach ochronnych dotyczących modyfikacji ewentualnie prowadzonej gospodarki rybackiej wskazano jako podmiot odpowiedzialny m.in. RZGW w Gdańsku. Dane działania ochronne mają być realizowane na obszarze określonych jezior, dla których RZGW nie jest administratorem ani też uprawnionym do rybactwa. W związku z powyższym RZGW w Gdańsku nie powinien być wyznaczony w ww. działaniach ochronnych jako podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie.”

Uwagę uwzględniono, zarządzeniem zmieniającym zweryfikowano zapisy dotyczące katalogu podmiotów odpowiedzialnych za ww. działania.

dalej cyt.:

„W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie dla przedmiotu ochrony 3140 twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic w działaniach ochronnych dotyczących zachowania równowagi poziomów troficznych, modyfikacji gospodarki rybackiej powinno się wskazać, jako podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie wyłącznie uprawnionego do rybactwa, który jest zobowiązany do prowadzenia gospodarki rybackiej w danym obszarze na podstawie zawartej umowy.”

Uwagę uwzględniono, zarządzeniem zmieniającym zweryfikowano zapisy dotyczące katalogu podmiotów odpowiedzialnych za ww. działania.

dalej cyt.:

„W § 7 zarządzeń dotyczących obszarów Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie, (...) wskazano, iż dane akty wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, co wynika z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Uwagę uwzględniono.

Ponadto w niniejszej zmianie, w związku z podjęciem działań związanych z rozszerzeniem katalogu przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 i zmianą Standardowego Formularza Danych oraz konieczność przeformułowania wskazań dotyczących ochrony biernej na czynną preredagowano:

w załączniku 1, dotyczącym Identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony:

- dla wszystkich siedlisk dodano kody zagrożeń w tabeli zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011”;
- uzupełniono katalog zagrożeń dla siedliska 3110 o zagrożenia „K02.02 nagromadzenie materii organicznej – opad liści olchy, zalegających na brzegach i dnie jezior i K01.03 wyschnięcie – z powodu kilkumiesięcznej suszy zaobserwowano obniżanie poziomu wody w jeziorach o kilka metrów”;
- dodano siedlisko 6510 Nizowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) jako nowy przedmiot ochrony oraz sprecyzowano dla niego zagrożenia zgodnie z dokumentacją PZO;
- dodano siedlisko 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*) jako nowy przedmiot ochrony oraz sprecyzowano dla niego zagrożenia zgodnie z dokumentacją PZO;
- rozszerzono katalog zagrożeń dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, zgodnie z wynikami monitoringu w ramach projektu „Ocena skuteczności pakietów przyrodniczych programu Rolnośrodowiskowego na potrzeby monitoringu przyrodniczego w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej obszarów wiejskich”, przeprowadzonego na zlecenie Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach (Ł. Kozub, I. Dembic, F. Jarzombkowski, K. Kotowska, E. Gutowska, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska Instytut Botaniki, Wydział Biologii, Uniwersytet Warszawski 2012 r.);
- dodano zagrożenia istniejące dla siedliska 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy;
- dodano gatunek 1149 Koza *Cobitis taenia* oraz sprecyzowano dla niego zagrożenia zgodnie z dokumentacją PZO;
- uzupełniono katalog zagrożeń dla gatunku 1355 wydry, zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy (Raport z inwentaryzacji wydry w obszarze Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034, AZB, Gdynia, 2015).

w załączniku 2 zarządzenia zmieniającego, dotyczącym celów działań ochronnych:

- doprecyzowano cele dla wszystkich siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony, poprzez wskazanie stanu ochrony oraz podanie wartości wskaźników, których ocenę należy utrzymać bądź poprawić;
- dodano siedliska: 6510 Nizowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), oraz gatunek 1149 Koza *Cobitis taenia* i sprecyzowano dla nich cele uwzględniając wnioski wynikające z dokumentacji PZO;
- doprecyzowano cel dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, zgodnie z wynikami monitoringu w ramach projektu „Ocena skuteczności pakietów przyrodniczych programu Rolnośrodowiskowego na potrzeby monitoringu przyrodniczego w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej obszarów wiejskich”, przeprowadzonego na zlecenie Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach (Ł. Kozub, I. Dembic, F. Jarzombkowski, K. Kotowska, E. Gutowska, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska Instytut Botaniki, Wydział Biologii, Uniwersytet Warszawski 2012);
- zmieniono cel dla gatunku 1355 wydry, z „niepogarszanie stanu ochrony gatunku (U1) poprzez ochronę siedliska gatunku” na „utrzymanie gatunku we właściwym stanie ochrony (FV)” zgodnie z

uzupełnieniem stanu wiedzy (Raport z inwentaryzacji wydry w obszarze Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034, AZB, Gdynia, 2015);

- zmieniono cel dla gatunku 1831 Elisma wodna *Luronium natans*, z „Utrzymanie populacji gatunku w obszarze Natura 2000” na „Pełne rozpoznanie zasobów gatunku w obszarze Natura 2000”. Zgodnie bowiem z powtórnie przeprowadzoną analizą dokumentacji, nie rozpoznano w pełni zasobów gatunku w obszarze;

w załączniku 3 zarządzenia zmieniającego, dotyczącym działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania:

- dla siedliska 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi *Koelerio-Corynephoratea* dodano działania z zakresu monitoringu stanu ochrony siedliska oraz uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia siedliska w obszarze;
- działanie dla siedlisk: 3110 Jeziora lobeliowe, 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (*Charetea*) oraz dla gatunków: 1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*, 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*: „Ochrona linii brzegowej poprzez zachowanie naturalnej szaty roślinnej w strefie brzegowej jeziora tj. utrzymanie naturalnie wykształconych płatów roślinności w linii brzegowej bez możliwości przekształcania brzegów i wprowadzania nasadzeń lub wysiewu gatunków obcych” zmieniono na „Zapobiegnięcie zniszczeniu roślinności typowej dla siedliska poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień. Nie dotyczy terenów zagrożonych podtopieniem. Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne”. Modyfikacja wynika z uwagi zgłoszonej przez mieszkańców w trakcie spotkania dyskusyjnego. Podmiot odpowiedzialny za działanie zmieniono z „Wójtowie Gmin: Karsin, Dziemiany, właściciele nieruchomości” na „Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski, RZGW w Gdańsku, ZMiUW Województwa Pomorskiego, RDOŚ w Gdańsku”;
- działanie dla siedlisk: 3110 Jeziora lobeliowe, 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ramienic (*Charetea*), 3160 Jeziora dystroficzne, dotyczące „modyfikacji gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior, poprzez niestosowanie rębni zupełnej w pasie o szerokości 50 m wokół jezior lobeliowych / 30 m wokół jezior ramienicowych / eutroficznych / dystroficznych” zmieniono na „modyfikacja gospodarki leśnej w obszarze zlewni jezior (...) poprzez stosowanie rębni częściowych, stopniowych (bez cięć zupełnych) lub rębni przerębnych (...)”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”. Podmiot odpowiedzialny za działanie zmieniono z „Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna, Starosta Kościerski, właściciele lasów prywatnych lub użytkownicy gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” na: „właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO”;
- dla siedliska 3160 rozszerzono obszar wdrażania o jeziora: Motowężę, Syconki Wielkie, Jezioro Syconki Małe, stanowiące projektowany rezerwat przyrody „Motowężę”;

- dla siedliska 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*) dodano działania z zakresu monitoringu stanu ochrony siedliska oraz uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia siedliska w obszarze;
- dodano siedliska: 6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*) oraz gatunek 1149 Koza *Cobitis taenia* i sprecyzowano dla nich działania ochronne zgodnie z dokumentacją PZO i przy uwzględnieniu aktualnie obowiązujących wytycznych dotyczących formułowania zapisów poszczególnych działań;
- dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*), działanie obligatoryjne: „Użytkowanie ekstensywne kośne 1 ha/rok (utrzymanie niezmienionego areалу użytkowanych kośnie torfowisk przejściowych)” zmieniono na: „Działania obligatoryjne: 1) ekstensywne użytkowanie kośne, 2) zachowanie siedliska przyrodniczego”. Działanie fakultatywne: „Użytkowanie 1,4 ha raz na 2 lata, zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego, w szczególności: a) wykaszanie gatunków szuwarowych oraz nalotu drzew i krzewów raz na dwa lata lub co roku na ½ powierzchni, b) koszenie przynajmniej ½ powierzchni raz do roku, c) niestosowanie nawozów. Należy umożliwić podjęcie zobowiązania i jego realizację w ciągu całego czasu obowiązywania PZO” zmieniono na „Działania fakultatywne: użytkowanie ekstensywne kośne 1 ha/rok (utrzymanie niezmienionego areálu użytkowanych kośnie torfowisk przejściowych lub użytkowanie 1,4 ha raz na 2 lata lub w wymieniony sposób: 1) wykaszanie gatunków szuwarowych oraz nalotu drzew i krzewów raz na dwa lata lub co roku na ½ powierzchni, 2) koszenie przynajmniej ½ powierzchni raz do roku, 3) całkowite ograniczenie stosowania nawozów.” Zmiana wynika z konieczności dostosowania działania do wymagań wzajemnej zgodności przepisów odnośnie rolnictwa. Dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO;
- działanie dla siedliska 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, żywe „Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez utrzymywanie wokół jezior z torfowiskami pasa drzewostanu wyłączanego z użytkowania rębego o szerokości ok 30 m”, zmieniono na „Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez utrzymywanie wokół jezior z torfowiskami pasa o szerokości ok 30 m. użytkowanego przedrębnie, z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”. Podmiot odpowiedzialny za działanie zmieniono z „Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna, Starosta Kościerski, właściciele lasów prywatnych lub użytkownicy gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” na „właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, Nadleśnictwo Kościerzyna w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO”. Dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO;
- doprecyzowano działania dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, zgodnie z wynikami monitoringu w ramach projektu „Ocena skuteczności pakietów przyrodniczych programu Rolnośrodowiskowego na potrzeby monitoringu przyrodniczego w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej obszarów wiejskich”, przeprowadzonego na zlecenie Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach (Ł. Kozub, I. Dembiczy, F. Jarzombkowski, K. Kotowska, E. Gutowska, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony

Środowiska Instytut Botaniki, Wydział Biologii, Uniwersytet Warszawski 2012). Dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, w 9 roku obowiązywania PZO, gdyż w ramach ww. projektu nie oceniano stanu ochrony siedliska zgodnie z metodyką monitoringu GIOŚ;

- działanie dla siedliska 91E0 Łęgi topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe „Ochrona struktury wiekowej i piętrowej drzewostanu lasów łęgowych, poprzez: 2) wyłączenie z gospodarki rębnej z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia”, zmieniono na „kontynuacja użytkowania przedrębnej z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub stosowanie rębni złożonych bez cięć zupełnych, z wydłużonym okresem odnowienia”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”. Dodano nowe działanie w brzmieniu „3) wydzielenie w kolejnym Planie Urządzenia Lasu mikrosiedlisk wzdłuż rzeki, w postaci odrębnych pododdziałów”. Działanie to umożliwi zaplanowanie odrębnych działań dla mikrosiedlisk zlokalizowanych wzdłuż rzeki Wdy, obecnie włączonych do wydzieleni o dużej powierzchni, nieuwzględniających lokalnego zróżnicowania. Podmiot odpowiedzialny zmieniono z „Nadleśnictwo Lipusz, Starosta Kościerski właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” na „Nadleśnictwo Lipusz na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO, właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL zawierającego wskazania PZO”. Działanie „stopniowa przebudowa drzewostanów w celu odtworzenia właściwego stanu gatunkowego i defragmentacji fitocenozy” zmieniono na „Stopniowa przebudowa drzewostanów w celu odtworzenia właściwego stanu gatunkowego i defragmentacji fitocenozy, poprzez posadzenia jesionem, olszą, wiązem lub dębem szypułkowym oraz preferowanie odnowienia naturalnego”. Analogicznie zmieniono podmiot odpowiedzialny za działanie, jak dla działania powyżej. Dodano nowe działanie w brzmieniu „Przekwalifikowanie pastwiska z odnowieniem naturalnym olszy, graniczącego z rzeką Wdą na użytek leśny.” Dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO;
- działanie dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne: „1) wyłączenie z użytkowania rębnej, przy zachowaniu niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub prowadzenie gospodarki przerębnej (rębnia V), z naturalnym odnowieniem” zmieniono na: „1) użytkowanie co najwyżej przedrębnie z zachowaniem niezbędnych zabiegów sanitarnych, lub 2) prowadzenie gospodarki przerębnej (rębnia V), z naturalnym odnowieniem i pozostawieniem 20% powierzchni manipulacyjnej do naturalnego rozpadu, lub 3) pozostawienie bez użytkowania”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”. Podmiot odpowiedzialny zmieniono z „Nadleśnictwo Lipusz, Starosta Kościerski, właściciel lub użytkownicy gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” na „właściciele lasów prywatnych lub posiadacze obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub na podstawie UPUL uwzględniającego zapisy PZO, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości Nadleśnictwo Lipusz, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie PUL uwzględniającego wskazania PZO”. Dla siedliska dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony wg metodyki GIOŚ, co 3 lata od daty ustanowienia PZO;

- dla siedliska 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy, usunięto działanie „*Prowadzenie gospodarki rębnej, zabiegów pielęgnacyjnych i sanitarnych według zabiegów wyznaczonych w Planie Urządzenia Lasu*” gdyż zapis był niepoprawnie sformułowany. Dodano działanie z zakresu monitoringu stanu ochrony siedliska oraz uzupełnienia stanu wiedzy na temat rozmieszczenia siedliska w obszarze;
- dla gatunku 1528 Skalnica torfowiskowa *Saxifraga hirculus* do działania „*Inwentaryzacja terenowa pod kątem odnalezienia stanowisk gatunku, w 2 połowie sierpnia (podczas kwitnienia)*”, dodano człon w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO;
- dla gatunku 1831 Elisma wodna *Luronium natans* działanie „*Badanie stanu populacji poprzez szczegółową inwentaryzację litoralu jezior lobeliowych, połączoną z wykonaniem eksperckiej oceny stanu zachowania populacji gatunku, w określonym terminie (sezon wegetacyjny, w okresie maj-lipiec)*” zmieniono na „*Badanie stanu populacji poprzez szczegółową inwentaryzację litoralu jezior lobeliowych, połączoną z wykonaniem eksperckiej oceny stanu ochrony populacji gatunku, w określonym terminie (sezon wegetacyjny, w okresie maj-lipiec), w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO*”;
- dla gatunku 1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* dodano nowe działanie „*monitoring stanu ochrony gatunku wg metodyki GIOŚ, w 9 roku ustanowienia PZO*”. Działania: „*Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań telemetrycznych w celu potwierdzenia żerowisk nietoperzy i kolonii rozrodczych: nocka łydkowłosego i nocka dużego*” oraz „*Przeprowadzenie badań screeningowych dotyczących nietoperzy w ostoi, w okresie czerwiec – sierpień raz w tygodniu*” zmieniono poprzez dodanie członu „*w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO*”;
- dla gatunku 1337 Bóbr europejski *Castor fiber* działanie „*Ochrona linii brzegowej jezior i rzek poprzez zachowanie naturalnej szaty roślinnej w strefie brzegowej tj. utrzymanie naturalnie wykształconych płatów roślinności linii brzegowej bez możliwości przekształcania brzegów i wprowadzania nasadzeń lub wysiewu gatunków obcych*”, usunięto, gdyż populacja bobra jest w stanie ekspansji i nie wymagane jest zastosowanie działań ochronnych. Działanie „*Monitoring stanu populacji wg metodyki GIOŚ*” zmieniono poprzez dodanie członu „*w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO*”;
- dla gatunku 1355 Wydry *Lutra lutra* zmieniono działanie z „*Ochrona linii brzegowej jezior i rzek poprzez zachowanie naturalnej szaty roślinnej w strefie brzegowej jeziora tj. utrzymanie naturalnie wykształconych płatów roślinności w linii brzegowej bez możliwości przekształcania brzegów i wprowadzania nasadzeń lub wysiewu gatunków obcych*” na „*Zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk gatunku poprzez zachowanie w strefie brzegowej naturalnie wykształconych oraz nasadzonych sztucznie zadrzewień i zakrzewień (pasa nadbrzeżnej, ciągłej roślinności drzewiastej i krzewiastej, średnio powyżej 30% stopnia pokrycia obu brzegów). Ewentualne dosadzenia tylko gatunków rodzimych i zgodnych z siedliskiem. Dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne*”. Obszar wdrażania działania zmieniono z cieków wodnych i zbiorników wodnych w obszarze Natura 2000, będące siedliskiem występowania wydry wykazane w trakcie procedury OOS lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w wyniku badań uzupełniających dla gatunku na średnio ponad 30% linii brzegowej na powyżej 50% odcinków rzek o szerokości powyżej 3 m, poza terenami zurbanizowanymi i jednostkami osadniczymi. Podmiot odpowiedzialny za działanie zmieniono z „*Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski*” na „*Wójtowie Gmin: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Lipusz, Starosta Kościerski, ZMiUW Województwa Pomorskiego, RZGW w Gdańsku, RDOŚ w Gdańsku*”. Usunięto działanie dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy z uwagi na jego zlecenie i wykonanie w 2015 r. (Raport z inwentaryzacji wydry w obszarze Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034, AZB, Gdynia, 2015). Działanie „*Monitoring stanu populacji wg metodyki GIOŚ*” zmieniono poprzez dodanie członu „*w terminie 6 lat od ustanowienia PZO*”;
- dla gatunku 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* działanie „*Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań w celu szczegółowego rozpoznania liczebności populacji gatunku, stanowisk lęgowych, stanu zajmowanego siedliska i sporządzenie właściwej oceny stanu ochrony*”

zmieniono poprzez dodanie członu „w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO”. Usunięto działanie „*Badania drobnych zbiorników wodnych pod kątem występowania trąszki, jednorazowo w terminie pięć lat od daty ustanowienia PZO*”, gdyż było powtórzeniem działania wymienionego powyżej;

- dla gatunku 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina* usunięto działanie „*Monitoring stanu realizacji działań ochronnych, co 3 lata w ciągu realizacji PZO*”, gdyż usunięto działanie wskazane przez Ministra Środowiska jako nieprawidłowe. Działanie „*Badanie stanu populacji poprzez wykonanie obserwacji i badań w celu szczegółowego rozpoznania liczebności populacji gatunku, stanowisk lęgowych, stanu zajmowanego siedliska i sporządzenie właściwej oceny stanu ochrony*” zmieniono poprzez dodanie członu „w terminie 5 lat od daty ustanowienia PZO”;
- dla gatunku 5339 Różanka *Rhodeus sericeus amarus* usunięto działanie „*4. Poprawa warunków bytowania populacji małży skójkowatych, poprzez ograniczenie poziomu azotanów w wodach (docelowy poziom azotanów $\leq 2\text{mg/l}$). Przeprowadzenie kontroli w tym zakresie*”. Zastąpiono je działaniem z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy: „*Przeprowadzenie kontroli zakresie poziomu azotanów w wodach, w celu określenia warunków bytowania populacji małży skójkowatych, w 5 roku od daty ustanowienia PZO. W zależności od uzyskanych wyników opracowania działań naprawczych.*” Zmiana wynika z usunięcia działań, wskazanych pismem Ministra nr DP-074-95/11941/14/JJ z dnia 14 kwietnia 2015 r., które to działania miały wpływ na ograniczenie poziomu azotanów. Działanie „*4) Pozostawienie stref nieużytkowanych rolniczo na co najmniej 5 m od wszystkich oczek wodnych, cieków i rowów, nie stosowanie nawozów naturalnych ani mineralnych na odległość co najmniej 20 m od oczek wodnych, cieków i rowów*” zmieniono na „*utworzenie stref nieużytkowanych rolniczo na co najmniej 5 m wokół wszystkich cieków, niestosowanie nawozów naturalnych ani mineralnych na odległość co najmniej 20 m wokół cieków*”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”;

Niniejszym zarządzeniem zmieniającym dodano załącznik nr 4, który zawiera wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmiany projektu PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin: Lipusz, Kościerzyna, Dziemiany, Karsin i Stara Kiszewa i Starostwa Powiatowego w Kościerzynie oraz w prasie („Dziennik Bałtycki” z dnia 3 września 2014 r.). Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. W tym celu zorganizowano spotkanie dyskusyjne w Urzędzie Gminy Kościerzyna w dniu 9 września 2014 r., którego tematem były zapisy zmian w obowiązującym PZO.

W 2014 r. udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania się z projektem zmiany zarządzenia oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie („Gazeta Wyborcza” z dnia 21 października 2014 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędów Gmin, w obrębie których położony jest obszar Natura 2000 i Starostwa Powiatowego w Kościerzynie. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni.

W tym czasie złożono następujące uwagi i wnioski:

1. Pismo Klubu Przyrodników z dn. 15 listopada 2014 r.

cyt.: „Według posiadanych przez nas informacji, Pan Łukasz Kozub – pracownik Zakładu Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Warszawskiego oraz współpracownik Centrum Ochrony Mokradeł – w 2014 r. stwierdził w obszarze Jeziora Wdzydzkie występowanie płatów siedliska 7230 w dolinie rzeki Wdy powyżej jeziora Schodno. Po wizycie terenowej okazało się, że są tam fragmenty bardzo ładnie zachowanych mechowisk. Co więcej są to płaty dość rozległe (razem ok. 15 ha) prawie nie pocięte rowami i położone w dolinie naturalnej, nieuregulowanej rzeki. Otoczenie ich stanowią bogate gatunkowo łąki wilgotne (liczne populacje *Dactylorhiza majalis*) i lasy, a także płaty psiar (z *Ophioglossum vulgatum*). Same mechowiska mają warstwę mszysta zdominowaną przez *Sphagnum* teres są tam jednak fragmenty z mchami brunatnymi. Mimo pobieżnego tylko charakteru poszukiwań, autor znalazł w tym obiekcie conajmniej kilkadziesiąt metrów kwadratowych *Helodium blandowii* i kilka metrów kwadratowych *Paludella squarrosa* (tworzącej dość zwarte, jednogatunkowe darnie). Podaje także, że najprawdopodobniej występuje również *Hamatocaulis vernicosus*, choć jego oznaczenie wymagałoby jeszcze potwierdzenia. Z roślin naczyniowych występuje obficie *Carex diandra* i *Valeriana dioica* a także *Triglochin palustris*, *Dactylorhiza majalis* i *Dactylorhiza incarnata* oraz *Dryopteris cristata*. Obiekt ten jest zagrożony przez nowo powstającą na sąsiadujących z nim łąkach sieć rowów. Stan ochrony siedliska w tym płacie wskazany Autor ocenił na UI.

W świetle powyższych informacji, PZO wymaga zmiany w zakresie siedliska 7230 poprzez uzupełnienie zagrożeń, celów i środków ochronnych dla tego typu siedliska. Nie można planować jako działania „potwierdzenia występowania siedliska w obszarze”, ponieważ zostało już potwierdzone. Należy natomiast zaplanować dalsze poszukiwania dalszych płatów siedliska. Należy negatywnie zweryfikować sugestię usunięcia siedliska z SDF. Jako cel działań ochronnych dla siedliska należy wskazać jego rzeczywistą ochronę, a nie „aktualizację statusu przedmiotu ochrony”. Nie można zgodzić się z zapisem o braku zagrożeń dla siedliska, a należy wskazać jego odwadnianie rowami.

Wnosimy więc, by dokonując zmiany PZO, uwzględnić aktualny stan wiedzy o siedlisku 7230 i dostosować do niego zapisy planu”.

Uwaga została uwzględniona, siedlisko zostało dodane.

cd. cyt.: „Dla jezior lobeliowych (siedlisko 3110), właściwym sposobem ochrony wydaje się wyłączenie ich z gospodarki rybackiej i pozwolenie by struktura ichtiofauny ukształtowała się w nich sposób naturalny. Dlatego niezasadna jest proponowana miana zapisu „utrzymanie akwenów wolnych od wszelkich form zarybiania i hodowli ryb” na zapis nakazujący zarybienia określonymi gatunkami, a tylko ograniczający pochodzenie materiału zarybieniowego oraz rodzaj narzędzi rybackich.”

Uwaga nie została uwzględniona. Jeziora lobeliowe w obszarze Natura 2000 znajdują się w dzierżawie osób uprawnionych do rybactwa. Ponadto, zgodnie z uwagą Ministra Środowiska, dostosowanie gospodarki rybackiej nie może polegać na zupełnym zakazie jej wykonywania.

cd. cyt.: Zapis „Dostosowanie/utrzymanie sposobu użytkowania turystycznego jezior poprzez używanie łodzi bez napędu spalinowego o w celu ochrony siedliska przyrodniczego, za wyjątkiem łodzi stosowanych wyłącznie do celów zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa i prowadzenia działań z zakresu ochrony środowiska, gospodarki leśnej i rybackiej” jest niezrozumiały. Dlaczego wykluczenie napędu spalinowego miałoby dotyczyć tylko łodzi używanych w celu ochrony siedliska przyrodniczego? Chodzi zapewne o ograniczenie uprawiania turystyki wodnej na jeziorach wyłącznie do jednostek pływających (powinno dotyczyć nie tylko łodzi, ale także innych jednostek pływających, np. pontonów) nie korzystających z silników spalinowych?

Na jeziorkach dystroficznych (3160) w ogóle nie należałoby dopuszczać turystycznego wykorzystywania sprzętu pływającego.

Uwaga nie została uwzględniona. Zapis usunięto w ogóle, gdyż zgodnie z uwagą Ministra Środowiska, przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy, a w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania.

cd. cyt.: „Obligatoryjne działania w obrębie gospodarstwa rolnego, dotyczące utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania, powinny być specyficznymi dla danego obszaru Natura 2000 działaniami, jakie są niezbędne dla utrzymania siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków w stanie co najmniej nie pogorszonym. Działania te powinny być określone biorąc pod uwagę specyficzne potrzeby konkretnych siedlisk przyrodniczych lub konkretnych gatunków i mogą być zawężone w stosunku do możliwości rolniczego użytkowania gruntów nieistotnych dla chronionych w obszarze siedlisk lub gatunków. Zupełnie nieuzasadniony jest jednak pogląd, jakoby działania obligatoryjne musiały zawsze obejmować zarówno użytkowanie kośne, jak i kośno-pastwiskowe i pastwiskowe na użytkach zielonych, niezależnie od wymogów ekologicznych danego siedliska czy gatunku. Nieprawdą jest, jakoby „możliwość takiego użytkowania wynikała wprost z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. Urz. z 2010 Nr 39 poz. 211 ze zm.)”, gdyż cytowane rozporządzenie określa tylko, czy użytkowanie gruntu rolnego uznaje się za zgodne z minimalnymi normami, ale nie rozstrzyga czy użytkowanie gruntu rolnego jest zgodne z minimalnymi wymogami ochrony siedliska przyrodniczych lub siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000. Wymogi takie ma określić – jako działanie obligatoryjne – właśnie plan zadań ochronnych. Ponadto, rozporządzenie w/s minimalnych norm wyraźnie zabrania niszczenia siedlisk roślin i zwierząt chronionych oraz siedlisk przyrodniczych w formach ochrony przyrody, a więc także na obszarach Natura 2000. Gdyby więc wymogiem danego siedliska było użytkowanie kośne, ale nie pastwiskowe, a użytkowanie pastwiskowe prowadziło do zniszczenia danego typu siedliska, to użytkowanie pastwiskowe nie byłoby zgodne z minimalnymi normami. Oczywiście, nie mogłoby ono w takiej sytuacji być wskazywane jako działanie obligatoryjne dla „ochrony” danego typu siedliska.

W przedstawionym projekcie dotyczy to siedliska 7140. Ten typ siedliska nie powinien być użytkowany przez wypas – jak zresztą słusznie uznano to w PZO innych obszarów. Także dla siedliska 6510 należy rozważyć, jakie konkretnie formy użytkowania siedliska zapewnią mu - uwzględniając warunki lokalne - przynajmniej zachowanie w stanie nie pogorszonym.

Zwrócić tu trzeba uwagę, że z systemowej interpretacji prawa wynika wyraźnie, że plan zadań ochronnych może – i niekiedy powinien – ograniczać dopuszczalne sposoby rolniczego użytkowania gruntów na obszarze Natura 2000 w stosunku do sposobów dopuszczalnych poza obszarem Natura 2000. Wymogi wzajemnej zgodności (tzw. cross-compliance) obwieszczone obwieszczeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (M.P. Nr 17, poz. 224, z późn. zm.) obejmują między innymi „przestrzeganie przez rolników wymogów obligatoryjnych wynikających z planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” Oznacza to, że plany zadań ochronnych mogą stanowić w tym zakresie wymogi wymagające włączenia do wymogów wzajemnej zgodności, a więc wymogi idące dalej, niż wynikałoby to z innych przepisów prawa. Właśnie między innymi po to ustanawia się plany zadań ochronnych i określa w nich działania obligatoryjne dla gospodarstw rolnych, by określić w ten sposób specyficzne dla danego obszaru Natura 2000 normy, których przestrzeganie staje się wymogiem wzajemnej zgodności i ma być kontrolowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zupełnie absurdalne i nieuzasadnione jest w tym kontekście stanowisko prezentowane przez ARiMR, jakoby to wymogi obligatoryjne w PZO miały wynikać z obowiązujących przepisów prawa i minimalnych norm, gdyby tak bowiem było, to dodatkowy wymóg wzajemnej zgodności wymagający przestrzegania wymogów obligatoryjnych wynikających z PZO byłby pozbawiony jakiegokolwiek sensu.

Zwrócić też trzeba uwagę, że art. 6.2 dyrektywy siedliskowej (stosujący się tak do obszarów siedliskowych, jak i do ptasich), wymaga od państw członkowskich „uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków”. Dotyczy to także ewentualnych pogorszeń spowodowanych przez użytkowanie rolnicze niedostosowane do potrzeb konkretnych siedlisk i gatunków w danym obszarze. W Polsce podstawowym narzędziem wdrażania tego obowiązku jest właśnie plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, musi więc mieć on możliwość określenia – jako działań obligatoryjnych – takich sposobów prowadzenia gospodarki rolnej, które zapewnią uniknięcie pogarszania stanu siedlisk.

W ramach wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej istnieje mechanizm kompensowania rolnikom ograniczeń w gospodarce rolnej, wprowadzonych obowiązkowo w związku z ochroną obszarów Natura 2000. Mechanizmem tym są tzw. płatności Natura 2000 (nie mylić z pakietami programu rolnośrodowiskowego na obszarach Natura 2000. Warunkiem dostępności płatności Natura

2000 dla rolników jest istnienie obligatoryjnych ograniczeń specyficznych dla obszaru Natura 2000. Jak dotąd, decyzją polskiego rządu jest nie korzystanie z tego mechanizmu w Polsce, ponieważ jak dotąd nie było planów zadań ochronnych, które ustanawiałyby takie specyficzne, obligatoryjne ograniczenia. Ta niewłaściwa sytuacja będzie podtrzymywana, jeżeli obecnie zmieni się plany zadań ochronnych w taki sposób, by nie ustanawiały żadnych wymogów obligatoryjnych specyficznych dla obszaru, wykraczających ponad wymogi wobec gospodarki rolnej poza obszarem Natura 2000.”

Uwaga została częściowo uwzględniona. Dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) zaplanowano ekstensywne użytkowanie kośne jako działanie obligatoryjne. Natomiast dla siedliska 6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) zaplanowano ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych jako działanie obligatoryjne.

cd. cyt.: „Określenie w akcie prawa miejscowego działań fakultatywnych w ramach gospodarstwa rolnego w sposób „użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego...” jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej. Normy ustalone aktem prawa muszą być jednoznaczne i nie mogą być uzależnione od treści dokumentów ustalanych przez podmioty trzecie. Projektowany zapis oznaczałby tymczasem, że treść normy ustanowionej w planie zadań ochronnych byłaby de facto zmienna zależnie od treści aktualnego PROW ustalonego przez Ministerstwo Rolnictwa. Zauważyć tu należy w szczególności, że w trakcie okresu obowiązywania planu zadań ochronnych powstanie nowym PROW o nieznannej dziś treści.

Projektowany zapis jest niezgodny z delegacją art. 28 ustawy o ochronie przyrody. To Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest właściwy do ustanowienia PZO, a więc do określenia w szczególności norm fakultatywnych dotyczących rolniczego użytkowania istotnego dla ochrony siedlisk i gatunków, a ponieważ niedopuszczalne jest dalsze delegowanie delegacji ustawowej, to nie może tej kompetencji delegować na organ właściwy do ustanowienia PROW. Projektowany zapis oznaczałby tymczasem de facto dokonanie takiej bezprawnej delegacji. Ponadto, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia PZO „kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000” Faktyczne delegowanie określenia treści normy na inny podmiot naruszałoby tę przesłankę, ponieważ podmiot właściwy do ustanowienia PROW nie jest tą przesłanką związany; nie ma żadnej pewności, czy „ukierunkowane na ochronę siedliska/gatunku pakietu obowiązującego [także w przyszłości] PROW” będą rzeczywiście zapewniać utrzymanie i przywracanie właściwego stanu ochrony” odpowiednich siedlisk i gatunków. Jako działanie fakultatywne należy w konsekwencji pozostawić tylko konkretny opis warunków użytkowania rolniczego korzystnego dla ochrony siedliska/gatunku, skreślając odniesienia do „obowiązującego PROW” jako nieuprawnione.”

Uwaga została uwzględniona. Zapis został usunięty.

Z uwagi na konieczność zmiany SDF dla obszaru i późniejsze dodanie siedlisk przyrodniczych i gatunków jako przedmioty ochrony do projektu zmiany zarządzenia, zorganizowano drugie spotkanie dyskusyjne,. W tym celu zorganizowano drugie spotkanie dyskusyjne w Urzędzie Gminy Kościerzyna w dniu 22 maja 2015 r..

Po drugim spotkaniu dyskusyjnym wpłynęło pismo Klubu Przyrodników L. dz. 636/2015 z dnia 8 czerwca 2015 r.

cyt.: „Zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Ustawodawca przyjął, że plan zadań ochronnych sporządza się na czas określony, a przed upływem tego czasu można go zmienić w okolicznościach określonych ustawą. Intencją takiego zapisu była ochrona trwałości ustanowionego planu. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn, jak również ujęcie w zarządzeniu zmieniającym zmian wynikających z innych przyczyn. Ewentualnie, dopuszczalna mogłaby być zmiana mająca na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogłyby prowadzić do jego uchylecia. Niedopuszczalne są jednak inne zmiany. W szczególności, niedozwolone są zmiany PZO na wnioski

„interesariuszy” (np. RZGW) wniesione po terminie na składanie uwag i wniosków do projektu zarządzenia w ramach zapewnionego udziału społeczeństwa, chyba że wynikają one z potrzeb przedmiotów ochrony.

Uważamy że przedstawiona propozycja zmiany zarządzenia w niektórych aspektach wykracza poza ten zakres, a tym samym jest niezgodna z delegacją ustawową do zmiany PZO”.

Uwaga nie została uwzględniona. Niniejsza zmiana ma właśnie na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogłyby prowadzić do jego uchylecia, zgodnie z uwagami Ministra Środowiska. Uwagi wniesione przez RZGW mają na celu doprowadzenie do zgodności zapisów zarządzenia ze stanem faktycznym w zakresie ustalenia pełnionego zarządu nad zbiornikami wodnymi oraz usunięcia sprzeczności w planowanych działaniach. W poprzednim zarządzeniu zostały one ustalone błędnie.

cd. cyt.: *„Pozytywnie opiniuję zmiany rozszerzające wynikające z aktualizacji SDF i identyfikacji nowych przedmiotów ochrony.*

Co do zmiany działań ochronnych dla jezior lobeliowych (3110) ramieniowych (3140), uważam, że intencją pierwotnych zapisów było:

a) pozostawienie wszystkich jezior lobeliowych (3110) i pewnych jezior ramienicowych (3140 jako wyłączonych z zarybiania i odłowów (co nie było błędem, lecz zasadnym rozwiązaniem!);

b) w pozostałych zbiornikach zmodyfikowanie gospodarki rybackiej, poprzez wykluczenie zarybień niektórymi gatunkami ryb, zarybianie niektórych akwenów rybami drapieżnymi, ograniczenie pochodzenia materiału zarybieniowego który może być stosowany.

W/w zapisy powinny być co najwyżej doprecyzowane, ale nie zmieniane. Przy okazji warto doprecyzować, że materiał zarybieniowy powinien „pochodzić, w pierwszym lub kolejnych pokoleniach, wyłącznie od ryb wolno żyjących w dorzeczu Wdy”, gdyż inaczej można by interpretować, że wystarczająca jest sama lokalizacja wylęgarni (produkcja materiału zarybieniowego) w tym dorzeczu”.

Uwaga nie została uwzględniona. Jeziora lobeliowe i ramienicowe w obszarze Natura 2000 znajdują się w dzierżawie osób uprawnionych do rybactwa. Ponadto, zgodnie z uwagą Ministra Środowiska, dostosowanie gospodarki rybackiej nie może polegać na zupełnym zakazie jej wykonywania. Ponadto działanie dotyczące „zarybiania materiałem pochodzącym wyłącznie z dorzecza Wdy” wzbudziło wiele kontrowersji na spotkaniach dyskusyjnych i było negatywnie opiniowane przez osoby uprawnione do rybactwa oraz GDOŚ. Wskazywano, że działanie takie jest praktycznie niewykonalne. Intencją zapisu było niewprowadzanie gatunków obcych, zatem zapis zmieniono na „zarybianie rodzimym materiałem zarybieniowym”.

cd. cyt. *„W obliczu uwag Ministra Środowiska oraz RZGW uważam, że dla tego obszaru Natura 2000 celowe jest sporządzenie i ustanowienie planu ochrony. Wówczas bowiem bez wątplenia zaistnieje delegacja ustawowa do określenia w nim „warunków” odnoszących się do gospodarki rybackiej, zagospodarowania przestrzennego, turystyki, gospodarki odpadami, a warunki takie są konieczne do skutecznej ochrony obszaru. Wnoszę o wprowadzenie odpowiedniego zapisu.*

Z punktu widzenia ochrony obszaru, niezasadne jest usunięcie zapisanych środków ochronnych odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego i gospodarki wodno-ściekowej uzasadnione faktem że zapisy takie „naruszają przyznane radzie gminy kompetencje”. Ochrona obszaru Natura 2000 polega właśnie na tym, że kompetencje rady gminy nie powinny być na tym obszarze/ w jego sąsiedztwie wykonywane dowolnie, a powinny być ograniczone wymogami ochrony obszaru, co właśnie plan powinien identyfikować i wskazywać. Jeżeli nie może tego czynić PZO, to trzeba sporządzić i ustanowić plan ochrony, który będzie mógł to zrealizować.

Usuwane z załącznika 5 zapisy w tym zakresie słusznie przeniesiono do nowego załącznika 6. Zwracam jednak uwagę, że nie jest to wystarczające, gdyż załącznik ten określa tylko wskazania do zmian istniejących studiów i planów, które - dopóki nie zostaną zrealizowane przez rzeczywistą zmianę tych studiów i planów - nie stosują się do bieżącego zagospodarowania przestrzennego. Zmiany wprowadzone do studium, nawet gdy już zostaną wprowadzone, nigdy nie będą prawem miejscowym i

nie będą wiążące np. dla wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Tymczasem, dla ochrony obszaru Natura 2000 konieczne jest, aby reguły, o które tu chodzi, były stosowane realnie w zagospodarowaniu przestrzennym.”

Uwaga nie została uwzględniona. Niniejsza zmiana zawiera szereg wskazań do gospodarki rybackiej. Należy zgodzić się z Klubem Przyrodników, iż w planie ochrony można zawrzeć warunki do utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Niemniej jednak analiza przypadków dotyczących procesu inwestycyjnego, jak i doświadczenia w przygotowywaniu planów ochrony dla obszarów Natura 2000 wskazują, iż sprecyzowanie właściwych warunków utrzymania właściwego stanu gatunków i siedlisk zależnych od wód jest również niezwykle trudne przy tworzeniu aktu, jakim jest plan ochrony. Najbardziej istotne z punktu widzenia ochrony obszaru – siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony, jest zatem współdziałanie z innymi podmiotami i nie zawsze musi mieć to współdziałanie charakter władczy - regulowany przepisem prawnym. W tej sytuacji uznano, że przygotowanie planu ochrony dla obszaru Jeziora Wdzydzkie nie jest konieczne dla skutecznej jego ochrony. Bez wątpienia jednak istotne jest uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków jak też uwarunkowaniach ich ochrony.

cd. cyt. „Odnosnie załącznika 4, uważamy, że tu należy określić specyficzne dla obszaru cele dla poszczególnych siedlisk i gatunków. Aby cele były weryfikowalne i mierzalne, powinny opisywać stawiany za cel stan siedlisk/gatunków w możliwy do weryfikacji sposób, ale określając konkretne wartości parametrów i wskaźników, a nie tylko odnosząc się do ocen stanu ochrony FV, U1 i U2. Mogą i powinny odnosić się także do elementów nie charakteryzowanych ogólnopolskimi wskaźnikami monitoringowymi, np. do występujących w obszarze gatunków typowych dla poszczególnych siedlisk, ich gatunków typowych, powiązań ekologicznych itp.

Cele te nie powinny być ograniczone do zachowania ogólnej oceny stanu ochrony siedliska. Zwracamy uwagę, że „zachowanie w stanie nie pogorszonym” to nie tylko zachowanie obecnej oceny ogólnej stanu ochrony, ale także zapobieżenie pogorszeniu każdego z parametrów i wskaźników oceny. Np. siedlisko będące w stanie U1 może pogorszyć swój stan ochrony w ten sposób, że pewne wskaźniki i parametry pogorszą swoją ocenę z FV do U1, a mimo to wciąż można by twierdzić że „zachowało się w nie pogorszonym stanie ochrony (U1)” - takie sformułowanie celu nie jest więc właściwe.

Ze względów techniki prawodawczej, należy podać, jako cele konkretne wartości parametrów i wskaźników, a nie odnosić się do ich ocen jako FV U1 (określona zarządzeniem norma powinna być niewrażliwa na ewentualne przyszłe zmiany dokonywane przez podmiot inny niż RDOŚ, np. na zmiany metod oceny dokonywane w przyszłości przez GIOŚ). Co najmniej należy podać odniesienia do konkretnych publikacji (z konkretną datą), definiujących na cały okres obowiązywania PZO użyte w rozporządzeniu progi ocen FV i U1”.

Uwaga została uwzględniona. Cele przeformułowano. Z uwagi na wielkość obszaru i wielokrotność stanowisk 26 przedmiotów ochrony nie przywoływano poszczególnych wskaźników. Uznano, iż w tym zakresie materiałem źródłowym, służącym sprawującemu nadzór nad obszarem do ewaluacji celów stanowi dokumentacja PZO.

cd. cyt.: „Wątpliwości budzi brak zaplanowania monitoringu stanu siedlisk i gatunków. W świetle zidentyfikowanych zagrożeń, trudno uwierzyć, że monitoring w okresie PZO nie jest potrzebny. Zwracamy uwagę, że zakres monitoringu potrzebnego do właściwego zarządzania ochroną obszaru powinien być szerszy, niż zakres krajowego monitoringu GIOŚ - np., biorąc pod uwagę zagrożenia, konieczne wydaje się monitorowanie: poziomów wody jezior, natężenia i form turystyki i rekreacji, mierzalnych cięglych zmian uwodnienia torfowisk.”

Uwaga została uwzględniona. Monitoring co 3 lata został zaplanowany dla siedlisk: 3110, 3140 oraz dla gatunków: nocka i kumaka, w 6 roku obowiązywania PZO dla wydry, w 5 roku obowiązywania PZO dla bobra, różanki i kozy. Zespół autorski dokumentacji PZO wychodził z założenia, że częstotliwość monitorowania dla części przedmiotów ochrony można zwiększyć do 10 lat i stan siedlisk sprawdzić przy następnym planie zadań

ochronnych. Termin ten wykracza czasowo poza okres obowiązywania zarządzenia, który ustanawia się na 10 lat. Należało się jednak zgodzić z Klubem Przyrodników, że przy siedliskach wrażliwych na wahania poziomu wody i zmiany warunków hydrologicznych istotne jest monitorowanie stanu ich ochrony. Zgodnie z metodyką GIOŚ przyjęto potrzebę monitorowania działań: co trzy lata od daty obowiązywania PZO.

cd. cyt.: „Dla niektórych siedlisk, np. 7140, niewłaściwe jest dopuszczanie w ramach działań obligatoryjnych na terenie gospodarstwa rolnego użytkowania pastwiskowego. użytkowania pastwiskowego.

Nadmieniam tu, że rozpowszechniane stanowisko GDOŚ, jako by działania obligatoryjne zawsze musiały obejmować, niezależnie od potrzeb siedliska „ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe”, uzasadniane: „Wykonywanie działań obligatoryjnych podlega kontroli wymogów wzajemnej zgodności, prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na terenie gospodarstwa rolnika, który jest beneficjentem płatności rolniczych (płatności bezpośrednio, płatności rolnośrodowiskowe czy obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW). Wskazanie jako działań obligatoryjnych jedynie ekstensywnego użytkowania kośnego jest równoznaczne z ograniczeniem zastosowania ekstensywnego użytkowania kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego na trwałych użytkach zielonych”, jest absurdalne. Właśnie na tym polega przecież kontrola wymogów wzajemnej zgodności! Wśród wymogów wzajemnej zgodności ujęto przestrzeganie wymogów PZO właśnie zakładając, że takie wymogi będą w PZO wprowadzane (właśnie po to, by ograniczać stosowanie niekorzystnych dla poszczególnych typów siedlisk sposobów gospodarowania), a następnie ich przestrzeganie będzie kontrolowane.”

Uwaga została uwzględniona. Dla siedliska 7140 dopuszczono jedynie ekstensywne użytkowanie kośne.

Powtórzono udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania się z projektem zmiany zarządzenia oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie (.....z .....oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędów Gmin i Starostw, w obrębie których położony jest obszar Natura 2000.

Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski: .....

Informację o projekcie zarządzenia wprowadzono do publicznie dostępnego wykazu danych, prowadzonego pod adresem wykaz.ekoportal.pl, pod numerem 492/2016.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem z dnia.....